

อุปลักษณะคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตรการศึกษ

ตุลาคม 2554

อุปลักษณะคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ดติกาล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์การศึกษา

ตุลาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อุปถัมภ์คนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ดติกาล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตรการศึกษ

ตุลาคม 2554

พิมพ์นารา ไพลินอนรรักษ์. (2554). *อุปลักษณะคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล*. สารนิพนธ์
กศ.ม. (ภาษาศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: อาจารย์ ดร. นันทนา วงษ์ไทย.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและจัดประเภทตามความหมายประจำรูปของอุปลักษณะคนรัก
2) เพื่อวิเคราะห์การถ่ายทอดความหมายของอุปลักษณะคนรัก และ 3) เพื่อศึกษาความแตกต่างของการใช้
รูปภาพในการเรียกคนรักระหว่างฝ่ายชายและฝ่ายหญิง ในงานวิจัยนี้วิเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎี
ภาษาศาสตร์ปริชาน เก็บข้อมูลจากงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล ผลการศึกษาพบอุปลักษณะ 2
ประเภทใหญ่คือ 1. อุปลักษณะสิ่งมีชีวิต แยกออกได้เป็น 2 ประเภทย่อยคือ อุปลักษณะมนุษย์และอุปลักษณะสัตว์
2. อุปลักษณะสิ่งไม่มีชีวิต แยกออกได้เป็น 3 ประเภทย่อยคือ อุปลักษณะวัตถุ อุปลักษณะสิ่งเหนือธรรมชาติ และ
อุปลักษณะสิ่งเสียดสี ซึ่งมีกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมาย
ปลายทางเพียงกระบวนการเดียวคือ การถ่ายทอดความหมายแบบภวสัมพันธ

การศึกษาความแตกต่างของการใช้รูปภาพในการอ้างถึงคนรักระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและ
ตัวละครเอกฝ่ายหญิงพบว่า อุปลักษณะที่ใช้ในการอ้างถึงตัวละครเอกฝ่ายชายได้แก่ อุปลักษณะมนุษย์ ประเภท
การเจ็บป่วย อาชีพ ความคิด อุปลักษณะสัตว์ และอุปลักษณะสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทวัตถุและสิ่งเหนือธรรมชาติ
ส่วนรูปภาพที่ใช้ในการอ้างถึงตัวละครเอกฝ่ายหญิงได้แก่ อุปลักษณะมนุษย์ ประเภทวัย การเจ็บป่วย ตัวละคร
อุปลักษณะสัตว์ และอุปลักษณะสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทวัตถุและสิ่งเสียดสี

อุปลักษณะคนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล แสดงให้เห็นมโนทัศน์ของสังคม
อเมริกันที่มีต่อคนรัก ดังนี้ 1. คนรักเป็นสิ่งมีชีวิตได้แก่ คนรักเป็นมนุษย์และคนรักเป็นสัตว์ 2. คนรักเป็น
สิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่ คนรักเป็นวัตถุ คนรักเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติ และคนรักเป็นสิ่งเสียดสี

นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังแสดงให้เห็นว่ามโนทัศน์ของชาวอเมริกันที่มีต่อคนรักนี้มีพื้นฐานมาจาก
ประสบการณ์ทางร่างกาย ในการรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ตลอดจนประสบการณ์ทางวัฒนธรรม ความเชื่อที่มาจาก
ตำนานกรีกและโรมัน

METAPHORS OF LOVERS IN THE THAI TRANSLATION OF TWILIGHT

AN ABSTRACT

BY

PIMNARA PAILINANURAK

Presented in Partial Fulfillment of the requirement for the
Master of Education Degree in Educational Linguistics
at Srinakharinwirot University

October 2011

Pimnara Pailinanurak. (2011). *Metaphors of lovers in the Thai translation of Twilight*. Master Thesis, M.Ed. (Educational Linguistics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Dr. Nuntana Wongthai.

This research aims to 1) study and categorize conceptual metaphors of lovers in the Thai translation of *Twilight*, written by Stephenie Meyer 2) analyze the process of semantic mapping of metaphors of lovers 3) study the differences of metaphorical usage in referring to main male character and main female character. The analysis is based on Cognitive Linguistic theory. The data were collected from the Thai translation of *Twilight*. The study shows two main categories of conceptual metaphors, which are Animate and Inanimate. Animate metaphors can be divided into two subcategories, which are Human and Animal. Inanimate metaphors can be divided into three subcategories, which are Object, Supernatural phenomena, and Drugs. The results of the study reveal that there is only one process of semantic mappings between source domain and target domain of meaning, namely Ontological correspondences.

The study of the differences of metaphorical usage in referring to main male character and main female character reveals that main male character is referred to by Human metaphors (Illness, Occupations, Thought) Animal metaphors and Inanimate metaphors (Object and Supernatural phenomena) whereas main female character is referred to by Human metaphor (Age, Occupations, Character) Animal metaphor and Inanimate metaphor (Objects and Drug)

The metaphors of lovers in the Thai translation of *Twilight* reflects the conceptual system of American lovers that 1. Lovers are Animate (Lovers are Human and Lovers are Animal) 2. Lovers are Inanimate (Lovers are Object, Lovers are Supernatural phenomena and Lovers are Drugs)

The result of this study also shows that the American conceptual systems of lovers are based on bodily and cultural experiences and beliefs originating from Greco-Roman mythology.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้
พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง อุปลักษณะคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกาล ของ พิมพินารา
ไพลินอนุรักษ์ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
ภาษาศาสตร์การศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. นันทนา วงษ์ไทย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณกานต์ ลิขิตรัตน์พร)

คณะกรรมการสอบ

.....
(อาจารย์ ญาณิสา บุญชะยทวิ)

.....ประธาน

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. นันทนา วงษ์ไทย)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริพร ปัญญาเมธิกุล)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

(อาจารย์ ดร. วาณี อรรถนัสกิจ)

วันที่.....เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร. นันทนา วงษ์ไทย ผู้ซึ่งคอยให้คำปรึกษา รับฟังปัญหา รวมถึงชี้แนะแนวคิดต่างๆ มากมายแก่ผู้วิจัย แม้ว่าท่านจะมีตารางงานที่แน่นหนาแต่ท่านก็พร้อมที่จะเสียสละเวลารับฟังปัญหาของผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกเลื่อมใสในจิตวิญญาณ ความเป็นครูของท่านที่ไม่เพียงมุ่งมั่นสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้แต่ยังส่งเสริมจริยธรรมในการเป็นคนดีของสังคม และเป็นพลังในการขับเคลื่อนอนาคตของชาติ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านอย่างที่สุด จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริพร ปัญญาเมธิกุลที่ได้กรุณาคอยชี้แนะแนวทางที่น่าสนใจต่างๆ ในการทำงานวิจัยครั้งนี้รวมถึงหนังสือดีๆ มากมายที่ท่านพร้อมจะให้ผู้วิจัยหยิบยืมไปอ่านเพื่อหาแนวคิดใหม่ๆ อยู่เสมอเพราะเพียงหวังให้ลูกศิษย์ได้ความรู้มากกว่าที่จะกลัวทรัพย์สินเสียหาย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เรืองจรรยา อาจารย์ ดร. สุกัญญา ทองกัลยา อาจารย์ ญาณิสสา บุรณะชัยทวี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณกานต์ ลิขิตรัตน์พร และอาจารย์ Nicole Lasas ที่ปูพื้นฐานและปลูกฝังรากเหง้าแห่งความรู้ด้านภาษาศาสตร์จนทำให้ผู้วิจัยรักและมีปณิธานแน่วแน่ที่จะเป็นนักภาษาศาสตร์ที่ดีตลอดจนนำความรู้ที่มีนี้ไปต่อยอดให้ศาสตร์แขนงนี้เจริญเติบโตต่อไป

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณแม่เผ็ดมศรี จันทรศรี ผู้ให้กำเนิดผู้วิจัยที่คอยให้กำลังใจสนับสนุนในทุกๆ เรื่อง ดูแลครอบครัวอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยด้วยหวังให้ผู้วิจัยมีความสุขเจริญก้าวหน้าในชีวิต มิใช่เพียงแค่ว่าตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการวิจัยแต่ยังรวมถึงตั้งแต่วินาทีแรกที่ผู้วิจัยลืมตาดูโลกจวบจนวินาทีปัจจุบันของชีวิตผู้วิจัย ผู้วิจัยยังขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัว นางสาวโรสธิน จันทรศรี และนายคุณยธาว ไพลินธนุรักษ์ บุคคลสำคัญที่คอยดูแลเอาใจใส่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบคุณผองเพื่อนและเหล่าน้องๆ ที่คอยให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยทำการศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยสู้และก้าวไปข้างหน้าได้จนประสบความสำเร็จเช่นปัจจุบัน

พิมพ์นารา ไพลินธนุรักษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะรับ	4
สัญลักษณ์ในงานวิจัย	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน	5
ทฤษฎีต้นแบบ	7
อุปลักษณะและอุปมา	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	16
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
การวิเคราะห์ข้อมูล	17
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	18
4 ประเภทและกระบวนการถ่ายทอดใจความหมายของอุปลักษณัคนรัก ในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล.....	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ประเภทของอุปลักษณะคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกาล.....	20
กระบวนการถ่ายทอดใจความหมายของอุปลักษณะคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกาล.....	21
5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	65
สรุปผลการศึกษา	65
อภิปรายผลการศึกษา	66
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	70
บรรณานุกรม	71
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	75

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 1 ตารางแสดงรูปภาพภาษาที่เป็นอุปลักษณ์คนรัก 59

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ภาพบ้านและต้นไม้	6
2 ภาพต้นแบบของนก	7
3 แผนภาพแสดงมโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งมีชีวิต	61
4 แผนภาพแสดงมโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต	63

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วรรณกรรมเรื่อง ทไวไลท์ (Twilight) หรือแรกต์ติกาลในภาคภาษาไทย ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี 2548 ได้รับการกล่าวขวัญอย่างมากในแวดวงสื่อมวลชนและได้รับการตีพิมพ์มาแล้วกว่า 46 ประเทศทั่วโลก ทั้งยังได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากนักอ่านจนติดอันดับหนังสือขายดีของเดอะ นิวยอร์ก ไทมส์ หนังสือเล่มนี้ยังได้รับรางวัลและคำนิยมมากมายจากสถาบันต่างๆ อาทิ รางวัล “หนังสือแนะนำ” ของเดอะ นิวยอร์ก ไทมส์ “เรื่องเยี่ยมแห่งปี” ของพับลิเชอร์สวีคลีย์ “หนังสือแห่งทศวรรษ” ของแอมะซอน “เรื่องเด่น” ของทีนพีเพิล “หนึ่งในสิบเล่มเยี่ยมสำหรับ นักช้เกียจอ่าน” ของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน และ “หนึ่งในสิบเล่มเยี่ยมสำหรับวัยรุ่น” ทำให้ชื่อของ สเตเฟนี เมเยอร์ ขึ้นแท่นเป็นนักเขียนดาวรุ่งหน้าใหม่ไฟแรงที่ประสบความสำเร็จอย่างงดงามในแวดวงวรรณกรรมอเมริกาและเป็นที่จับตามองที่สุดคนหนึ่ง

แรกต์ติกาล ในภาคภาษาไทยมีความน่าสนใจและเป็นที่นิยมอย่างมาก ข้อมูลจากบริษัท ซีอีดูเคชั่นจำกัด มหาชน (2554) พบว่าผลงานที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากที่สุดคือ นิยายชุดของ สเตเฟนี เมเยอร์ ที่ได้นำมาถ่ายทอดเป็นมาเป็นหนึ่งดัง ทไวไลท์ (Twilight) และภาคอื่นๆ ได้แก่ นิวจันทร์ (New Moon) คราสยุบพร (Eclipse) และรุ่งอรุณทัย (Breaking Dawn) เล่ม 1 และ 2

แรกต์ติกาล แปลเป็นภาษาไทยโดย เจนจิรา เสรีโยธิน เป็นเรื่องราวรักโรแมนติกระหว่างมนุษย์และแวมไพร์ สอดแทรกด้วยความตื่นเต้นชวนติดตามตามลักษณะวรรณกรรมแนวแฟนตาซีเหนือจินตนาการ แรกต์ติกาลเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรักระหว่างหญิงสาวชื่อเบลล่าและแวมไพร์หนุ่มชื่อเอ็ดเวิร์ด สองตัวละครที่ถ่ายทอดอารมณ์รักในมุมมองที่ต่างไปจากวรรณกรรมรักทั่วไป โดยในวรรณกรรมนี้มีการใช้รูปภาษาในเชิงเปรียบเทียบหรือที่เราเรียกว่า “อุปลักษณ์” มาสร้างสรรค์งานประพันธ์ให้มีความน่าสนใจ น่าติดตาม และมีสีสันมากยิ่งขึ้น

อุปลักษณ์ (Metaphor) ในงานวรรณกรรมถือเป็นศาสตร์และศิลป์ที่ใช้ในการถ่ายทอดความคิด และจินตนาการของนักเขียนเพื่อให้สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการออกมาอย่างมีสีสันและเสมือนจริง กล่าวคือในงานวรรณกรรมส่วนใหญ่ จะปรากฏอุปลักษณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสร้างสรรค์ภาษา

อุปลักษณ์ หมายถึง คำพูดที่เปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อทำให้ความหมายชัดเจนขึ้นหรือทำให้เห็นดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่า วรรณกรรมเรื่องแรกต์ติกาลนี้ มีการใช้รูปภาษาในเชิง

เปรียบเทียบหรือที่เราเรียกว่าอุปลักษณ์ ซึ่งอุปลักษณ์เป็นภาพพจน์ (Figures of Speech) ประเภทหนึ่งเช่น พ่อแม่เป็นพระที่บ้าน เป็นการเปรียบเทียบพ่อแม่เป็นพระ จังหวะชีวิต เป็นการเปรียบเทียบช่วงของชีวิตเป็นจังหวะดนตรี และทะเลเพลิง เป็นการเปรียบเทียบที่กว้างใหญ่ที่ถูกไฟไหม้เป็นท้องทะเล (ราชบัณฑิตยสถาน. 2542: 1386) ส่วนใหญ่จะพบในการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น เรามักจะพบอุปลักษณ์ได้ในงานกวี งานประพันธ์ และงานเขียนต่างๆ ที่มุ่งเน้นสร้างความงดงามแก่ภาษาซึ่งเป็นการแสดงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการอย่างมีสีสันและเป็นธรรมชาติมากที่สุด

ในปีคริสต์ศักราช 1980 นักภาษาศาสตร์กลุ่มหนึ่งที่มีความสนใจศึกษาเรื่องอุปลักษณ์ ได้ทำการศึกษาและเผยแพร่แนวคิดใหม่ซึ่งได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับเป็นอย่างมากจนมาถึงปัจจุบันในหนังสือชื่อ *Metaphor We Live By* โดยเลคอฟฟ์และจอห์นสัน (Lakoff; & Johnson. 1980) เสนอว่าอุปลักษณ์มิได้เป็นเพียงการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบเฉพาะความหมายของคำหรือรูปภาษาเท่านั้น แต่หมายถึงการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งซึ่งเกิดในมโนทัศน์ เลคอฟฟ์และจอห์นสันเรียกการเปรียบเทียบเช่นนี้ว่า อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) เช่น TIME IS MONEY, ARGUMENT IS WAR, HAPPY IS UP, SAD IS DOWN อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เหล่านี้ปรากฏในรูปภาษาต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกัน เช่น ประโยค I want to save time. He spent three hours talking to his advisor. คำว่า save และ spend เป็นคำที่ใช้ในการพูดถึงเรื่องเงินๆทองๆ มีการนำมาใช้ในการพูดถึงเวลา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในสังคมของคนทีพูดภาษาอังกฤษจะมีมโนทัศน์ที่อยู่ในรูปของอุปลักษณ์ในเรื่องของเวลา คือมองเวลาว่ามีค่าเหมือนเงิน เลคอฟฟ์และจอห์นสันจึงเสนอแนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เพื่อแสดงให้เห็นว่า อุปลักษณ์มิได้เป็นเพียงกลวิธีการสร้างภาพพจน์ซึ่งใช้ในวรรณคดีเท่านั้น แต่ยังสามารถสะท้อนให้เข้าใจถึงระบบความคิดของเราได้อีกด้วย

จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยพบอุปลักษณ์จำนวนมากที่ถูกนำมาใช้ในงานวรรณกรรมแปลเรื่องเรอรัตติกาลนี้ ดังตัวอย่างเช่น “เขาช่างงามไรที่ตจันฉันรู้สึกถึงความหมดหวังที่แทงใจขึ้นมา ไม่มีทางที่ฟ้าจะส่งสิ่งมีชีวิตที่งามราว**เทพบุตร**คนนี้มาให้ฉันแน่ๆ” (สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 242) จากตัวอย่าง หญิงสาวกล่าวเปรียบถึงคนรักของเธอเป็นเทพบุตร นั้นหมายถึงคำว่า เทพบุตรในมโนทัศน์ของผู้พูดคือชายหนุ่มรูปงามประดุจเทวดาบนสรวงสวรรค์ มีความงามเหนือกว่ามนุษย์ธรรมดาบนโลกนี้ ซึ่งเราสามารถพบรูปภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นการกล่าวเปรียบเทียบบุคคลที่มีรูปงามในลักษณะใกล้เคียงกับที่พบในตัวอย่างนี้เช่น หล่อซัน เทพ เทพบุตรสุดหล่อ เป็นต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาอุปลักษณณ์คนรัก ที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาลโดยใช้แนวคิดเรื่อง อุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) ของเลคอฟฟ์ และจอห์นสัน ตามแนวทางของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและจัดประเภทตามความหมายประจำรูปของอุปลักษณณ์คนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล
2. เพื่อวิเคราะห์การถ่ายทอดความหมายของอุปลักษณณ์คนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างของการใช้ภาษาในการอ้างถึงคนรักระหว่างตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยทำให้ทราบถึงภาษาที่ใช้เปรียบถึงคนรัก ที่ปรากฏในงานวรรณกรรมเรื่องแกร์รัตติกาล ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาเรื่อง การใช้ภาษาเชิงเปรียบเทียบถึงคนรัก รวมทั้งทำให้เข้าใจถึงระบบความคิดของคนในสังคมอเมริกาว่ามีการใช้ภาษาเปรียบเทียบกับคนรักอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ศึกษาอุปลักษณณ์คนรัก โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล แปลโดย เจนจิรา เสรีโยธิน ซึ่งตีพิมพ์ครั้งแรกปี พ.ศ.2548

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อุปลักษณณ์คนรัก (Metaphor of lovers) หมายถึง อุปลักษณณ์ที่เกิดจากการนำภาษาที่อยู่ในวงความหมายประเภทต่างๆ มากล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก
2. อุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) หมายถึง ภาษาที่มนุษย์ใช้ในการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ที่มีในชีวิตประจำวัน ซึ่งไม่เพียงอยู่แค่ในภาษาแต่ยังปรากฏในทั้งความคิดและการกระทำ โดยได้รับอิทธิพลมาจากระบบความคิด มโนทัศน์ และการมองโลกของผู้ใช้ภาษา (Lakoff; & Johnson. 1980)

3. มโนทัศน์ (Concept) หรือความคิดสรุป หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ เป็นการรับรู้และเข้าใจภาษาซึ่งพัฒนามาจากสิ่งรอบๆ ตัวโดยการรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตมนุษย์ ประมวลออกมาในรูปแบบที่ต่าง ๆ กัน จะขยายและเพิ่มรายละเอียดมากขึ้นเรื่อยๆ ตามวัย แล้วจึงพัฒนาขึ้นเป็นความคิด (Thought) (พิณทิพย์ ทวยเจริญ. 2547)

4. วงความหมาย (Semantic Domain) หมายถึง ขอบเขตความหมายของรูปภาษา ประกอบด้วยวงความหมายต้นทาง และ วงความหมายปลายทาง

5. การถ่ายโยงความหมาย (Mapping) หมายถึง การถ่ายโยงความสัมพันธ์ของลักษณะหรือคุณสมบัติที่มีร่วมกันของสรรพสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ถูกเปรียบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงรูปภาษาที่ใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล
2. ทำให้ทราบถึงประเภทอุปลักษณณ์คนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล
3. ทำให้เข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับคนรักของคนในสังคมอเมริกัน
4. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

สัญลักษณ์ในงานวิจัย

1. เครื่องหมาย $\Rightarrow$ หมายถึงสัญลักษณ์แสดงการถ่ายโยงความหมายระหว่างความหมายจากวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทาง
2. อักษรตัวหนาและขีดเส้นใต้ หมายถึง คำหรือวลีที่เป็นอุปลักษณณ์คนรัก
3. เครื่องหมาย () แสดงคุณสมบัติทางความหมายของรูปภาษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริฐาน
2. ทฤษฎีต้นแบบ
3. อุปลักษณะและอุปมา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริฐาน

ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริฐาน (Cognitive Linguistics) เสนอแนวคิดที่ว่า ภาษาคือภาพสะท้อนของความคิด (Cognition) และเป็นกระบวนการประมวลผลความคิดของมนุษย์ (Conceptual Process) โดยได้รับอิทธิพลมาจากการรับรู้ประสบการณ์ทางโลก ประสบการณ์การใช้ภาษา ตัวอย่างเช่น เมื่อมีคนกล่าวว่า “เด็กถูกรถชน” ผู้ฟังจะคิดและประมวลผล จากนั้นมีภาพเกิดขึ้นในใจว่า รถที่ชนนั้นเป็นรถยนต์ หรือรถอื่นๆ เช่น รถจักรยานยนต์ รถบรรทุก ตามที่ผู้ฟังได้เคยมีประสบการณ์มา

อุเกอร์และชมิท (Ungerer; & Schmid. 1996) ได้กล่าวถึงแนวความคิดในการศึกษาภาษาศาสตร์ปริฐานในปัจจุบันว่ามี 3 มุมมองคือ

1. มุมมองเกี่ยวกับประสบการณ์ (Experiential View) คือการนำข้อมูลทางภาษามาอธิบายประกอบกับประสบการณ์ของผู้ใช้ภาษาเอง เช่น เมื่อให้ผู้ฟังภาษาพูดถึงรถยนต์ พบว่าผู้ใช้ภาษาไม่ได้พูดถึงเพียงส่วนประกอบหรือลักษณะที่มองเห็นได้ เช่น รถมีรูปร่างคล้ายกล่อง ประกอบด้วยล้อ ประตู หน้าต่าง ฯลฯ แต่ยังพูดถึงความสะดวกสบาย ความเร็ว หรืออาจนึกถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น เมื่อเดินทางด้วยรถยนต์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งมีผลต่อการใช้ภาษา

2. มุมมองเกี่ยวกับความเด่น (Prominence View) คือการนำข้อมูลทางภาษามาอธิบายโดยมุ่งเน้นสื่อถึงความโดดเด่นของสิ่งที่กล่าวถึง กล่าวคือ ความเด่นจะมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและรูปประโยคของมนุษย์ เช่น ภาพบ้านและต้นไม้ ผู้ใช้ภาษาแต่ละคนจะมีการใช้ไวยากรณ์ หรือการเรียงประโยคที่แตกต่างกันออกไปดังภาพ

ภาพประกอบ 1 ภาพบ้านและต้นไม้

จากภาพ ผู้พูดมองภาพแล้วอาจเรียงประโยคได้ว่า “บ้านอยู่ข้างต้นไม้” หรือ “ต้นไม้อยู่ข้างบ้าน” จากทั้งสองประโยคดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงรูปประโยค ลักษณะการใช้ภาษาขึ้นอยู่กับว่าบ้านหรือต้นไม้มีความเด่นในมุมมองของผู้ใช้ภาษาอย่างไร

3. มุมมองเกี่ยวกับความใส่ใจ (Attentional View) คือ การนำเอาความใส่ใจกับสถานการณ์ของการใช้ภาษามาอธิบายปรากฏการณ์การใช้ภาษาซึ่งทำให้เกิดรูปภาษาที่แตกต่างกัน สาเหตุมาจากเหตุการณ์และความใส่ใจที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล เช่น เรื่องของการซื้อ-ขาย ผู้ใช้ภาษาจะมองไม่เห็นจุดเด่นของการซื้อและขาย แต่การเรียงลำดับความในประโยคจะขึ้นอยู่กับความใส่ใจของผู้ใช้ภาษาที่มีต่อเหตุการณ์นั้นๆ ว่าจะให้ความใส่ใจในเรื่องใดระหว่างการซื้อกับการขาย ซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกใช้ภาษาเช่น “มานะขายรถเก่าให้ชู่ใจ” หรือ “ชู่ใจซื้อรถเก่ามาจากมานะ” เป็นต้น

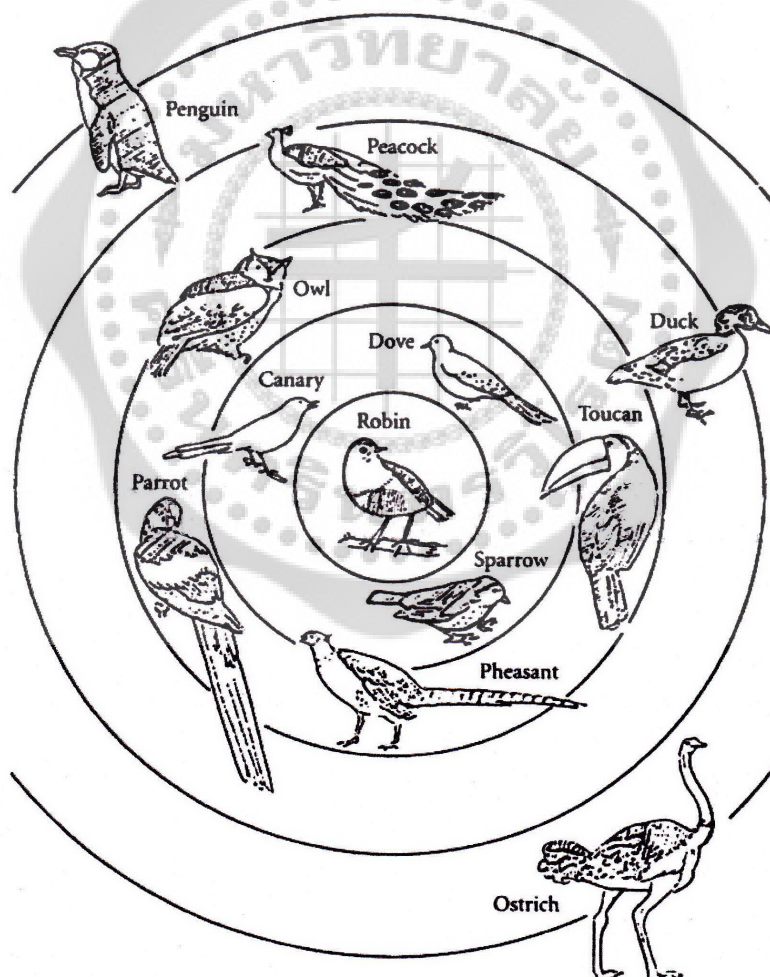
จากมุมมองทั้งสามที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สามารถสรุปได้ว่า ประสบการณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่กำหนดให้มนุษย์รับรู้ และเข้าใจต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวแตกต่างกันออกไป ซึ่งในขณะเดียวกัน อาจส่งผลต่อรูปภาษาของแต่ละคนด้วย นอกจากนี้มุมมองทั้งสามนี้ยังได้ถูกดัดแปลงเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาภาษาเชิงปริธานเพื่ออธิบายถึงระบบความคิดในการสร้าง รับรู้ และเข้าใจภาษา

เลคอฟฟ์ (Lakoff. 1987: 217-218) เป็นผู้นำแนวคิดทางทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริธานมาใช้ในการศึกษาระบบความคิดของมนุษย์ที่เกิดจากการใช้ภาษา โดยกล่าวถึงรูปภาษาของมนุษย์ว่า สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ การเข้าใจโลก ตลอดจนประสบการณ์ด้านต่างๆ ดังนั้นในการศึกษาภาษาของมนุษย์จำต้องใช้ประสบการณ์เหล่านี้ด้วย นอกจากนั้นเลคอฟฟ์ยังได้กล่าวถึงแบบจำลองความคิด (Cognitive Model) โดยนำมาใช้ในการศึกษาอุปลักษณะว่าเป็นการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบที่มาจากชีวิตประจำวันของมนุษย์ ในการเปรียบเทียบนี้จะมาจาก

ค่านิยม สังคม วัฒนธรรมและความคิดของมนุษย์เอง กล่าวคืออุปลักษณะเป็นสิ่งที่สะท้อนระบบความคิด (Conceptual System) ของคนในสังคมที่มีต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว

2. ทฤษฎีต้นแบบ

ทฤษฎีต้นแบบ (Prototype) คือแนวคิดการหาคุณสมบัติต้นแบบที่ดีที่สุด เพื่อมาเป็นตัวแทนของกลุ่มในการจัดประเภทสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยยึดเอาลักษณะที่เกิดร่วมกันเป็นหลักมาจัดเข้ากลุ่มเดียวกัน โรช (Rosch, 1975) ได้คิดทฤษฎีต้นแบบ และทำการทดลองโดยการใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ทราบถึงความสามารถของมนุษย์ในการจำแนกประเภทสิ่งต่างๆ รอบตัว ในแบบสอบถามมี 10 หน้า แต่ละหน้ามีรายการชื่อประเภทของสิ่งต่างๆ เช่น ผัก ผลไม้ นก อาวุธ เป็นต้น แต่ละประเภทมีตัวอย่างประมาณ 50 รายการ โดยให้ผู้ทำแบบทดสอบตอบคำถามว่า สิ่งใดในรายการเป็นตัวแทนที่ดีที่สุดของกลุ่มสมาชิก (Prototype Members) ดังตัวอย่างการจัดประเภทนก

ภาพประกอบ 2 ภาพต้นแบบของนก

ที่มา : Rosch อ้างใน Goddard, *Semantic analysis: A Practical introduction* (New York: Oxford University Press, 1998), p.72

จากการศึกษาพบว่า นกโรบิน (Robin) เป็นตัวแทนและต้นแบบที่ดีที่สุดในกลุ่มสมาชิก “นก” ส่วน นกกระจอก (Sparrow) นกพิราบ (Dove) นกขมิ้น (Canary) จัดอยู่ในลำดับถัดมา ลำดับรองๆ ลงมาคือ นกฮูก (Owl) นกแก้ว (Parrot) ไก่ฟ้า (Pheasant) นกเงือก (Toucan) และนกที่ถูกเลือกกว่าเป็นลำดับของตัวแทนที่ด้อยที่สุดคือ นกยูง (Peacock) เป็ด (Duck) นกกระจอกเทศ (Ostrich) และนกเพนกวิน (Penguin) ตามลำดับ

จากการศึกษาของรอท ทำให้ทราบว่ามนุษย์มีกระบวนการรับรู้ และความคิดอย่างไร ดังภาพ จะเห็นได้ว่า มนุษย์เราสามารถพิจารณาแบ่งกลุ่มนกจากคุณสมบัติโดยทั่วไปคือ มีปีก บินได้ มีสองขา มีขน แต่บางกลุ่มเป็นนกที่บินไม่ได้เช่น นกเพนกวิน มนุษย์ก็จัดว่าเพนกวินอยู่ในกลุ่มของนก เพราะมีคุณสมบัติร่วมกับต้นแบบ “นก” ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ มีปีก จะเห็นได้ว่ามนุษย์ทางความสามารถในการจินตนาการ วาดภาพและทำการเปรียบเทียบในใจ โดยอาศัยความคิด ความรู้ และประสบการณ์มาช่วยตัดสินใจ

ดังนั้นในการพิจารณาข้อมูลทางภาษา ผู้วิจัยจะแสดงการวิเคราะห์ความหมายและจำแนกประเภทของอุปลักษณ์ตามแนวคิดในทฤษฎีต้นแบบ โดยผู้วิจัยจะพิจารณาจากความหมายประจำรูปและความหมายที่ใช้ในบริบทจากภาษาที่เป็นอุปลักษณ์ที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายหญิง ภาษากวีที่เป็นอุปลักษณ์ที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชาย และภาษากวีที่เป็นอุปลักษณ์ที่ตัวละครเอกทั้งสองใช้ในการอ้างถึงตัวเอง

3. อุปลักษณ์และอุปมา

อุปลักษณ์และอุปมาเป็นการใช้ภาษาในเชิงภาพพจน์ โดยอุปลักษณ์ (Metaphor) หมายถึง ภาษากวีที่นำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบ โดยนำความหมายประจำรูปของคำศัพท์ไปใช้ในการเปรียบเทียบ โดยเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งและเป็นการมองสิ่งหนึ่งผ่านอีกสิ่งหนึ่งที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน อุปมา (Simile) หมายถึง การเปรียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับสิ่งหนึ่ง โดยนำสองสิ่งที่ต่างจำพวกแต่มีลักษณะเด่นเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้คำแสดงความเปรียบเช่น เหมือน คล้ายดัง ดัง กล อุปมา เพียง ดุจ ประดุจ เล่ห์ เป็นต้น เพื่อแสดงถึงความคล้าย อย่างไรก็ตามการศึกษาลักษณะตามแนวภาษาศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 แนวคิด แนวคิดแรกอธิบายว่า อุปลักษณ์เป็นการใช้ภาษาในเชิงภาพพจน์โดยนำความหมายของคำไปใช้ในเชิงเปรียบเทียบ รวมทั้งเป็นการขยายความหมายของคำออกไปจากความหมายเดิมซึ่งทำให้เกิดความเปรียบ การแสดงการเปรียบเทียบสองสิ่งที่มีคุณสมบัติเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน จะปรากฏคำเชื่อมเช่น เหมือน เป็น ดัง รวากับ เป็นต้น อยู่ในโครงสร้างภาษา

อุงเกอร์ และ ชมิท (Ungerer; & Schmid. 1996: 116) กล่าวว่า อุปลักษณ์เป็นคำที่แสดงความคิดเกี่ยวกับความคล้ายคลึง (Similarity) และการเปรียบเทียบ (Comparison) ระหว่างความหมายประจำคำ และความหมายที่ทำให้เห็นภาพของคำ เช่น eye of heaven (ดวงตาสวรรค์) หมายถึง พระอาทิตย์ วลีนี้้นำความคล้ายคลึงของดวงตาและดวงอาทิตย์มาใช้ในเชิงเปรียบเทียบจึงทำให้ถูกนำมาใช้ในงานประพันธ์แทนคำว่า sun ได้

พระยาอนุมานราชธน (2499: 279-280) กล่าวถึงอุปลักษณ์ โดยเรียกว่าคำอุปมา (Metaphor) ว่าเป็นคำที่มีความหมายย่ำยที่ หมายถึง คำพูดที่ใช้เป็นปกติแก่สิ่งหนึ่ง แต่นำเอาไปใช้แก่อีกสิ่งหนึ่งให้เห็นว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น คำว่า ดำ คือการเปรียบเทียบสิ่งที่ไม่ดีกับสีดำ หากต้องการกล่าวถึงคำว่า ใจร้ายหรือคนทุจริต เราไม่สามารถอธิบายให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ จึงได้ใช้คำว่า ดำและคด มาใช้เปรียบเช่น ใจดำคนคด เป็นต้น ดังนั้น คำอุปมาจึงหมายถึง วิธีที่มนุษย์รู้จักนำคำที่มีความหมายเป็นรูปธรรมไปเปรียบกับสิ่งที่เป็นามธรรม ทั้งสองสิ่งที่นำมาเปรียบย่อมมีความคล้ายคลึงกันด้วย

แนวคิดที่สองเป็นการศึกษาอุปลักษณ์ตามแนวทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานโดยนักภาษาศาสตร์ปริชานอธิบายว่า อุปลักษณ์เป็นการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงมโนทัศน์และการมองโลกของมนุษย์ หรือที่เรียกว่า อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) ซึ่งปรากฏในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน การศึกษาอุปลักษณ์จึงเป็นการศึกษาทั้งเรื่องภาษาและระบบมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษา

ในปี 1980 เลคอฟฟ์และจอห์นสันได้เขียนหนังสือเรื่อง *Metaphors We Live By* อธิบายเรื่อง อุปลักษณ์ ว่าไม่ได้มีรูปแบบเพียงแค่โครงสร้างที่เปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งเท่านั้น แต่การใช้ภาษาในชีวิตประจำวันล้วนปรากฏอุปลักษณ์เสมอ นอกจากนี้ เลคอฟฟ์ได้กล่าวอีกว่า การเปรียบเทียบเป็นการถ่ายโยงความคิด โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายหนึ่งไปยังอีกวงความหมายหนึ่ง ดังตัวอย่างอุปลักษณ์ที่แสดงให้เห็นว่าความคิดเป็นรูปธรรม คือ “TIME IS MONEY” ดังตัวอย่าง

TIME IS MONEY

You're *wasting* my time.

This gadget will *save* your hours.

I don't *have* time to *give* you.

How do you *spend* your time these days?

(Lakoff; & Johnson. 1980: 7-8)

จากตัวอย่างจะพบว่า wasting, save, have, give และ spend เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของเงินโดยนำมาใช้กล่าวเปรียบกับเวลา การใช้ภาษาในลักษณะนี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองความคิดของผู้ใช้ภาษาว่า เวลาเป็นเงิน โดยมีการถ่ายโยงความคิดจากวงความหมายต้นทาง (Source Domain) คือเงินซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรม ไปยังวงความหมายปลายทาง (Target Domain) คือเวลาซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม ดังนั้นการศึกษาภาษาที่ใช้ในเชิงเปรียบเทียบนั้น จะสามารถบ่งบอกได้ว่าคนในสังคมนั้นๆ มีความคิดหรือมองสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อมรอบตัวอย่างไร ด้วยเหตุนี้อุปลักษณ์ตามแนวคิดของเลคอฟฟ์และจอห์นสัน จึงเรียกว่าเป็นอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor)

ครอฟท์และครูซ (Croft; & Cruse, 2004: 196-197) อธิบายไว้ว่า การถ่ายโยงความคิดจากวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทางนั้นแสดงได้ด้วยการถ่ายโยงความหมาย (Mapping) การถ่ายโยงความหมายของอุปลักษณ์แสดงความสัมพันธ์ 2 ประเภทได้แก่

1. ภาวสัมพันธ์ (Ontological Correspondence) หรือการถ่ายโยงความหมายแบบเชิงเดี่ยว เป็นความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของรูปภาษาในวงความหมายต้นทางกับความหมายของ รูปภาษาในวงความหมายปลายทาง ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ เกิดจากการถ่ายโยงความหมายของ รูปภาษาที่มีสภาวะตรงกันหรือสอดคล้องกันในลักษณะที่สิ่งหนึ่งกลายเป็นอีกสิ่งหนึ่ง หรือสภาพของสิ่งหนึ่งกลายเป็นสภาพของอีกสิ่งหนึ่ง

ตัวอย่างเช่น

1. ความสัมพันธ์แบบภาวสัมพันธ์

วงความหมายต้นทาง: ความร้อนของของเหลว วงความหมายปลายทาง: อารมณ์โกรธ

- ภาชนะ	- ร่างกาย
- ความร้อนของของเหลว	- อารมณ์โกรธ
- ระดับความร้อน	- ระดับอารมณ์โกรธ
- ความดันในภาชนะ	- ความกดดัน

จากตัวอย่างจะพบว่าวงความหมายต้นทางคือ ความร้อนของของเหลว ส่วนวงความหมายปลายทางคือ อารมณ์โกรธ เมื่อนำมาถ่ายโยงความสัมพันธ์แบบเชิงเดี่ยวจะสามารถจับคู่ความสัมพันธ์ระหว่างวงความหมายต้นทางและวงความหมายปลายทางได้แบบหนึ่งต่อหนึ่ง ตัวอย่างเช่น ภาชนะเปรียบได้กับร่างกาย ความร้อนของของเหลวเปรียบได้กับอารมณ์โกรธ ระดับความร้อนเปรียบได้กับระดับอารมณ์โกรธ และความดันในภาชนะเปรียบได้กับความกดดัน เป็นต้น

2. ญาณสัมพันธ์ (Epistemic Correspondence) หรือการถ่ายโยงความหมายแบบเชิงซ้อน เป็นความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของรูปภาพในวงความหมายต้นทางกับความหมายของรูปภาพในวงความหมายปลายทาง ซึ่งรูปภาพในวงความหมายต้นทางจะมีปฏิสัมพันธ์กันก่อนที่จะมีการถ่ายโยงความหมายไปยังวงความหมายปลายทาง ซึ่งไม่ได้มีลักษณะที่สิ่งหนึ่งกลายเป็นอีกสิ่งหนึ่ง แต่จะมีคุณลักษณะที่ธรรมชาติของสิ่งหนึ่งกลายเป็นธรรมชาติของอีกสิ่งหนึ่ง

ตัวอย่างเช่น

ความสัมพันธ์แบบญาณสัมพันธ์

วงความหมายต้นทาง: ความร้อนของของเหลว

วงความหมายปลายทาง: อารมณ์โกรธ

- เมื่อของเหลวในภาชนะได้รับความร้อนสูงกว่าขีดจำกัดความดันจะเพิ่มขึ้นถึงจุดที่ภาชนะจะระเบิด	- เมื่ออารมณ์โกรธสูงกว่าขีดจำกัดความกดดันจะเพิ่มขึ้นจนถึงสูญเสียการควบคุมตนเอง
- การระเบิดทำให้ภาชนะเสียหายและเป็นอันตรายต่อคนรอบข้าง	- การสูญเสียการควบคุมทำให้ตนเองเสียหายและเป็นอันตรายต่อคนอื่น
- การระเบิดสามารถป้องกันได้โดยการใช้แรงและความดันที่จำกัด	- อารมณ์โกรธสามารถระงับได้ด้วยพลังใจ
- การควบคุมการปล่อยแรงดันสามารถลดความอันตรายจากการระเบิดได้	- อารมณ์โกรธสามารถปล่อยในทางที่ควบคุมได้หรือระบายออกอย่างปลอดภัยด้วยการลดระดับอารมณ์โกรธ

จากตัวอย่างการถ่ายโยงแบบเชิงซ้อนสามารถเข้าใจได้ถึงการเกิดอารมณ์ได้อย่างชัดเจนและมีกระบวนการอย่างเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่การเกิดไปจนถึงจุดสิ้นสุด ทำให้เข้าใจและอธิบายสิ่งที่เป็นามธรรมให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น กล่าวคือสภาวะของสรรพสิ่งในวงความหมายต้นทางถ่ายโยงความหมายไปยังสภาวะของสรรพสิ่งหนึ่งที่อยู่ในวงความหมายปลายทางดังตัวอย่างข้างต้น

ชัชวดี ศรลัมพ์ (2550: 162-164) กล่าวถึงกระบวนการถ่ายโยงความหมายในงานวิจัยเรื่อง “อุปลักษณเชิงมโนทัศน์ในนาฏยภาษา” ไว้ว่า กระบวนการถ่ายโยงความหมาย (Mapping Process) เป็นการถ่ายโยงความสัมพันธ์ของลักษณะหรือคุณสมบัติที่มีร่วมกันของสรรพสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ถูกเปรียบ สิ่งทีนำมาเปรียบนั้นอยู่ในวงความหมายต้นทาง ส่วนสิ่งที่ถูกเปรียบจะอยู่ในวงความหมายปลายทาง ลักษณะของการถ่ายโยงความหมายจะเป็นแบบทิศทางเดียวคือ

จากวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทาง เพื่อที่จะให้เข้าใจวงความหมายหนึ่งจากอีก วงความหมายหนึ่ง และความสัมพันธ์ทางความหมายที่ถ่ายโยงไปนั้นไม่จำเป็นต้องมีลักษณะเป็นรูปธรรมเสมอไป อาจเป็นนามธรรมก็ได้ อย่างไรก็ตามสรรพสิ่งในวงความหมายต้นทางมักจะมี ความหมายที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้เข้าใจสรรพสิ่งที่อยู่ในวงความหมายปลายทางซึ่งมักจะมีลักษณะเป็นนามธรรม

ภาษาภาพพจน์ (Figure of speech) คือ กลวิธีการสื่อสารโดยการพลิกแพลงภาษาที่ใช้พูด หรือเขียนให้แปลกออกไป โดยทำให้ผู้ฟังหรืออ่านเกิดภาพในใจ เกิดความประทับใจ เกิดความรู้สึกสะเทือนใจเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจน

ภาษาภาพพจน์ มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานฉบับ พ.ศ. 2545 ว่า "คำพูดที่เป็นสำนวนโวหาร ทำให้นึกเห็นภาพ" ส่วนหนังสือวรรณสารวิจักษณ์ เล่ม 2 กล่าวว่า โวหารภาพพจน์ หมายถึงถ้อยคำที่เรียบเรียงโดยไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ผู้ประพันธ์มีเจตนาให้ผู้อ่านเข้าใจ และเกิดความรู้สึกประทับใจยิ่งขึ้นกว่าการใช้คำบอกเล่าธรรมดา กวีหรือผู้ประพันธ์จะมีวิธีใช้ภาพพจน์ได้หลายวิธี ในงานวิจัยนี้ผู้ประพันธ์จะใช้เพียงอุปมาซึ่งมีความคล้ายคลึงกับอุปลักษณ์มากที่สุด

อุปมา (Simile) คือการเปรียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับสิ่งหนึ่ง โดยนำสองสิ่งที่ต่างจากพวกแต่มีลักษณะเด่นเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้คำแสดงความเปรียบเทียบ เช่น เหมือน คล้ายดัง ดังกล อุปมา เพียง ดุจ ประดุจ เล่ห์ เป็นต้น เพื่อแสดงถึงความคล้ายดังตัวอย่าง

สูงระหงทรงเพียวเรียวลูด

พิศแต่หัวจรดเท้าขาวแต่ตา

คิ้วกังดังก่งเขาดีดฝ้าย

นูกงดวงดวงพักรตรักงอ

สองเต้าห้อยตุงดังตุงตะเคียว

เสวยสลาयाจุพระโอรสจุ่ม

งามละม้ายคล้ายอุฐะหลาป่า

สองแก้มกลียา^{ดั่ง}ลูกยอ

จุมูกละม้ายคล้ายพรวาขอ

ลำคอโตตันสั้นกลม

โคนเหี่ยวแห้งรวบ^{เหมือน}บวบต้ม

มันน่าเขย่นาชมนางเทวี

(ระเด่นลันได: พระมหามาทรี (ทรัพย์))

เมอร์เรย์ โนวส์ และ โรซามุนด์ มูน (Knowles; & Moon. 2006) ให้ความเห็นว่าอุปมา กับอุปลักษณ์แม้จะมีความคล้ายกันมาก แต่ก็มีความแตกต่างที่สำคัญคือ การเปรียบเทียบของอุปมานั้นมีความชัดเจนมากกว่าการเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ อุปลักษณ์เป็นการเทียบที่ไม่มีคำเชื่อม เป็นการเปรียบเทียบที่แสดงความหมายโดยนัย ความแตกต่างนี้อยู่ที่ลักษณะการใช้ถ้อยคำ ที่ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว อุปมาจะปรากฏถ้อยคำแสดงการเปรียบเทียบเสมออย่างที่กล่าวไว้ในข้างต้น

นอกจากนั้นการเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ มักไม่เป็นความจริงหรือมักเป็นไปได้ เช่น เมื่อกล่าวว่า He is a fox. ประโยคนี้เป็นการเปรียบลักษณะความเหมือนบางประการของบุคคลคนหนึ่งกับสุนัขจึงจอกว่า มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อาจเป็นเรื่องของบุคลิกนิสัย หรือท่าทาง เป็นต้น ซึ่งมีได้ หมายถึงว่าบุคคลดังกล่าวเป็นสุนัขจิ้งจอกโดยแท้จริง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า การเปรียบเทียบอุปมา มีปรากฏค่อนข้างมากในงานวรรณกรรมแปลเรื่องเกรกัตติกาล โดยมีการใช้คำแสดงความเปรียบเทียบ เช่น เป็น เหมือน เป็นต้น คล้ายดัง ดัง เพียง ดุจ เป็นต้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เป็นงานวิจัยในด้านอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ พบงานวิจัยเกี่ยวกับอุปลักษณ์ตามแนวทางภาษาศาสตร์ปริชาน เช่น การศึกษาเรื่อง อุปลักษณ์สงครามในข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย (จิตติมา จารยะพันธุ์. 2539) พบว่าคนไทยมองเห็นความเป็นสงครามในกีฬาแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการแข่งขันกีฬาที่สำคัญสองประการ คือ ลักษณะของการกระทบกระทั่งขณะแข่งขันกีฬา และลักษณะของการแข่งขันเป็นทีม จึงสามารถจัดลำดับกีฬา 10 ชนิดตามความมากน้อยของความเป็นสงครามได้ดังนี้ มวย บาสเกตบอล ฟุตบอล ฟันดาบ รักบี้ ตะกร้อ วอลเลย์บอล เทนนิส ยูโด และกอล์ฟ การศึกษาเรื่อง อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงในบทเพลงลูกทุ่งไทย (มีรินดำ บุรุงโรจน์. 2548) พบว่าอุปลักษณ์ที่นำมาใช้กล่าวถึงผู้หญิงนั้นมักเป็นอุปลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์หรือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ โดยสังเกตจากการปรากฏของรูปภาษาที่เป็นอุปลักษณ์ จะพบว่าอุปลักษณ์พืช อุปลักษณ์มนุษย์ อุปลักษณ์อาหาร และอุปลักษณ์สัตว์ ถูกนำมาใช้กล่าวถึงผู้หญิงเป็นจำนวนมาก การศึกษาเรื่อง อุปลักษณ์แสดงอารมณ์รักในเพลงไทยสากลสำหรับวัยรุ่นไทย (สินีนาง วัฒนสุข. 2549) พบว่า อุปลักษณ์แสดงอารมณ์รัก โดยจัดประเภทตามความหมายของอุปลักษณ์ได้ 12 ประเภท ได้แก่ 1. อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต 2. อุปลักษณ์สิ่งไม่มีชีวิต 3. อุปลักษณ์ธรรมชาติ 4. อุปลักษณ์สิ่งเหนือธรรมชาติ 5. อุปลักษณ์การเดินทาง 6. อุปลักษณ์ความเจ็บป่วย 7. อุปลักษณ์การเรียนรู้ 8. อุปลักษณ์การแข่งขัน 9. อุปลักษณ์ธุรกิจ 10. อุปลักษณ์การแสดง 11. อุปลักษณ์การพนัน และ 12. อุปลักษณ์การกระทำ การศึกษาเรื่อง อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์โกรธในภาษาไทย (ศุภชัย ต๊ะวิชัย. 2549) พบว่ารูปภาษาที่เป็นอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์โกรธในภาษาไทย มี 13 ประเภท ได้แก่ 1. อุปลักษณ์ไฟ 2. อุปลักษณ์ของเหลว 3. อุปลักษณ์แก๊ส 4. อุปลักษณ์มนุษย์ 5. อุปลักษณ์สัตว์ 6. อุปลักษณ์พืช 7. อุปลักษณ์สี 8. อุปลักษณ์อาหาร 9. อุปลักษณ์โรค 10. อุปลักษณ์ทรัพย์สิน 11. อุปลักษณ์ปรากฏการณ์

ธรรมชาติ 12. อุปลักษณสังคราม และ 13. อุปลักษณวัตถุ ซึ่งอุปลักษณเชิงมโนทัศน์ดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์อารมณ์โกรธของผู้ใช้ภาษาไทย การศึกษาเรื่อง กระบวนการทางความหมายของ อุปลักษณจากอินเทอร์เน็ตในภาษาไทย (เปรมกมล สถิตเดชกฤษร. 2551) พบว่าผู้ใช้ภาษาไทยมีมโนทัศน์เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตว่า “อินเทอร์เน็ตเป็นโลก” นอกจากนั้นผลการวิจัยยังพบว่าอุปลักษณเชิงมโนทัศน์อินเทอร์เน็ตในภาษาไทยมีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ทางร่างกาย การรับรู้ทางประสาทสัมผัส สิ่งแวดล้อม ตลอดจนประสบการณ์การเรียนรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม การศึกษาเรื่อง อุปลักษณที่นักการเมืองใช้: การศึกษาตามแนวอรรถศาสตร์ปริชานและวจนปฏิบัติศาสตร์ (รัชนิญญา กลิ่นน้ำหอม. 2551) พบว่าอุปลักษณที่นักการเมืองไทยใช้ทำหน้าที่ 3 ด้าน คือ 1. ด้านการถ่ายทอดความคิด ได้แก่ การอธิบายความและการเปลี่ยนมุมมองใหม่ 2. ด้านบุคคลสัมพันธ์ ได้แก่ การนำเสนอภาพ ด้านบวกของตนเองและ การนำเสนอภาพด้านลบของฝ่ายตรงข้าม และ 3. ด้านสัมพันธภาพ ได้แก่ การลำดับความและการเชื่อมโยงความ การศึกษาเรื่อง อุปลักษณประสาทสัมผัสในภาษาไทย: การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์ปริชาน (นันทนา วงษ์ไทย. 2552) พบว่า อุปลักษณประสาทสัมผัสประกอบด้วย คำที่มีความหมายแสดงประสาทสัมผัสหลัก และคำที่มีความหมายแสดงประสาทสัมผัสรอง คำที่มีความหมายแสดงประสาทสัมผัสหลักเป็นคำที่จัดอยู่ในวงความหมายของประสาทสัมผัส 4 ประเภทได้แก่ การมองเห็น การรับรส การได้กลิ่นและการสัมผัส การศึกษาเรื่อง Conceptual Metaphor Motivating the use of Thai Face (Margaret Ukosakul. 1999) พบว่าที่มาของความสัมพันธ์ระหว่างความหมายตามตัวอักษรกับความหมายของสำนวนนั้นส่วนหนึ่งเป็นเพราะอุปลักษณเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการร่างรูปแบบของกระบวนการความคิดจากขอบเขตหนึ่งสู่กระบวนการความคิดอีกขอบเขตหนึ่งหรือที่เรียกว่าวงความหมายนั่นเอง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า อุปลักษณเชิงมโนทัศน์ตามแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน สามารถสะท้อนให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษามีมโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวอย่างไร

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณเชิงมโนทัศน์ พบว่าอุปลักษณเชิงมโนทัศน์มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ทางร่างกาย การรับรู้ทางประสาทสัมผัส สิ่งแวดล้อม ตลอดจนประสบการณ์การเรียนรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมอีกด้วย ดังนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณล้วนสนับสนุนแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน โดยเสนอไว้ว่าอุปลักษณเป็นรูปภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบโดยมีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ชีวิต สิ่งแวดล้อม สังคม ตลอดจนประสบการณ์การเรียนรู้ ทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งสามารถสะท้อนระบบมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยพบว่า งานวิจัยที่สอดคล้องกับเรื่องอุปลักษณณ์คนรัก ได้แก่งานวิจัยของสินีนาง วัฒนสุข (2549) ศึกษาเรื่องอุปลักษณณ์แสดงอารมณ์รักในเพลงไทยสากลสำหรับวัยรุ่นไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปภาษาที่ใช้เป็นอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์รักในเพลงไทยสากล และเพื่อศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับความรักที่ปรากฏในเพลงไทยสากล จากผลการศึกษาพบว่า อุปลักษณณ์และมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เราสามารถเข้าใจความคิดของคนในสังคมจากการใช้ภาษาแบบอุปลักษณณ์ และอุปลักษณณ์เป็นลักษณะการใช้ภาษารูปแบบหนึ่งที่ทำให้เราเข้าใจมโนทัศน์ของคนในสังคมได้ ทำนองเดียวกันอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์รักที่ปรากฏในเพลงไทยสากลสามารถสะท้อนให้เห็นถึงมโนทัศน์เกี่ยวกับอารมณ์รักของวัยรุ่นไทยได้

สินีนาง วัฒนสุขได้จำแนกองค์ประกอบของอารมณ์รักออกเป็น 4 องค์ประกอบดังนี้

1. ผู้มีอารมณ์รัก หมายถึงบุคคลผู้มีความรัก
2. สภาพะของอารมณ์รัก หมายถึง สภาพะของการมีความรัก การปรากฏหรือการเกิดขึ้นของความรัก รวมถึงคุณลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ ของอารมณ์รัก
3. อาการของอารมณ์รัก หมายถึง อาการหรือการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์รัก เช่น พัฒนาการของความรักหรือการสิ้นสุดความสัมพันธ์ของความรัก เป็นต้น
4. ผลของอารมณ์รัก หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดจากอารมณ์รัก เช่น ความรู้สึกสมหวัง ความรู้สึกผิดหวัง เป็นต้น

ผลการศึกษาอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์รัก พบอุปลักษณณ์แสดงอารมณ์รักซึ่งสามารถจัดประเภทตามความหมายของอุปลักษณณ์ได้ 12 ประเภท ได้แก่ 1. อุปลักษณณ์สิ่งมีชีวิต 2. อุปลักษณณ์สิ่งไม่มีชีวิต 3. อุปลักษณณ์ธรรมชาติ 4. อุปลักษณณ์สิ่งเหนือธรรมชาติ 5. อุปลักษณณ์การเดินทาง 6. อุปลักษณณ์ความเจ็บป่วย 7. อุปลักษณณ์การเรียนรู้ 8. อุปลักษณณ์การแข่งขัน 9. อุปลักษณณ์ธุรกิจ 10. อุปลักษณณ์การแสดง 11. อุปลักษณณ์การพนัน 12. อุปลักษณณ์การกระทำ

อุปลักษณณ์อารมณ์รักที่พบในเพลงไทยสากลทั้ง 12 ประเภท แสดงให้เห็นมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาไทยที่มีต่ออารมณ์รักดังนี้ 1. อารมณ์รักเป็นสิ่งมีชีวิต 2. อารมณ์รักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต 3. อารมณ์รักเป็นธรรมชาติ 4. อารมณ์รักเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติ 5. อารมณ์รักเป็นการเดินทาง 6. อารมณ์รักเป็นความเจ็บป่วย 7. อารมณ์รักเป็นการเรียนรู้ 8. อารมณ์รักเป็นการแข่งขัน 9. อารมณ์รักเป็นธุรกิจ 10. อารมณ์รักเป็นการแสดง 11. อารมณ์รักเป็นการพนัน 12. อารมณ์รักเป็นการกระทำ

จากงานวิจัยของสินีนาง พบการใช้รูปภาษาที่เป็นอุปลักษณณ์ในการอ้างถึงผู้มีอารมณ์รัก ซึ่งก็คือคนรัก โดยพบคนรักเป็นผู้แข่งขันเช่น “ให้โอกาสสักครั้ง ให้ตัวสำรองได้ลงไปแทนที่เขา ให้เรารักกันได้ไหม” และอุปลักษณณ์คนรักเป็นนักแสดง เช่น “หากเส้นทางนี้มีเรา่วมเดินกันไปเป็น

ตัวเอกในนิยาย” เป็นต้น อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของสินีนาฏเป็นการศึกษาข้อมูลในเพลงไทยสากลสำหรับวัยรุ่นไทย และผู้วิจัยเห็นว่ายังไม่เคยมีการศึกษาอุปลักษณะคนรักในงานวรรณกรรมแปลมาก่อน จึงมีความสนใจศึกษาว่าในวัฒนธรรมอื่น เช่น วัฒนธรรมอเมริกามีการใช้อุปลักษณะคนรักอย่างไร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอุปลักษณะคนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา โดยมีการละเอียดตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลและเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อมูล

3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลรูปภาพที่เป็นอุปลักษณะคนรักทั้งหมดที่พบในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา พิมพ์ครั้งแรกปี พ.ศ. 2548 โดยเก็บข้อมูลเฉพาะรูปภาพที่เป็นอุปลักษณะที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายหญิง รูปภาพที่เป็นอุปลักษณะที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชาย และรูปภาพที่เป็นอุปลักษณะที่ตัวละครเอกทั้งสองใช้ในการอ้างถึงตัวเอง

3.1.2 เกณฑ์ในการคัดเลือกข้อมูล

1. คัดเลือกรูปภาพที่แปลตรงกับต้นฉบับเท่านั้น เช่น รูปภาพ “สิงโต” ซึ่งแปลมาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษคำว่า “lion” โดยผู้วิจัยจะตรวจสอบรูปภาพที่เป็นอุปลักษณะคนรักที่พบกับต้นฉบับภาษาอังกฤษทุกครั้ง หากแปลไม่ตรงกับต้นฉบับผู้วิจัยจะไม่ทำการเก็บข้อมูลนั้นๆ เช่น รูปภาพ “ลูกไก่ในกำมือ” ซึ่งแปลมาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษคำว่า “a hopeless pushover” เป็นต้น เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต้องการแสดงให้เห็นว่าคนอเมริกันมีทัศนคติเกี่ยวกับคนรักอย่างไร จึงจำเป็นต้องคัดเลือกข้อมูลจากวรรณกรรมแปลที่แปลตรงกับวรรณกรรมต้นฉบับเท่านั้น

2. คัดเลือกคำศัพท์ที่ซ้ำกันออก

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.2.1 นำข้อมูลอุปลักษณะคนรักทั้งหมดมาศึกษาและวิเคราะห์ความหมาย โดยอธิบายความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 คลังคำ (นวรรณ พันธ์เมธา. 2550) ส่วนความหมายที่ไม่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานและคลังคำ ผู้วิจัยจะสอบถามจากกลุ่มผู้ใช้ภาษาไทยที่เป็นเจ้าของภาษาจำนวน 5 คน

3.2.2 จำแนกประเภทของอุปลักษณะคนรักตามแนวคิดของทฤษฎีต้นแบบ (Rosch. 1975) โดยพิจารณาจากความหมายประจำรูป

3.2.3 อธิบายความหมายประจำรูปภาษาและอธิบายความหมายตามบริบทที่มีการใช้ในเชิงเปรียบเทียบเป็นอุปลักษณะ

3.2.4 วิเคราะห์การถ่ายทอดความหมายจากวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทาง ตามแนวคิดของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (Croft; & Cruse. 2004)

3.2.5 อธิบายมโนทัศน์ที่เกิดการใช้อุปลักษณะคนรักที่พบในวรรณกรรมแปลเรื่อง แรกต์ติกาล

ตัวอย่างเช่น

“คุณก็ช่วยผมแล้ว” เขาบอกเบาๆ

“ฉันไม่อยากเป็นลูอิส เล่นตลอดเวลา” ฉันทื่นกราน “ฉันอยากเป็นซูเปอร์แมน เหมือนกัน” (เบลล่ากล่าว)

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 430-431)

ในตัวอย่างนี้พบอุปลักษณะคำว่า “ซูเปอร์แมน” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรักมีความหมายประจำรูป หมายถึง ตัวละครยอดมนุษย์จากการ์ตูนของดีซีคอมิกส์ ถูกออกแบบโดยนักเขียนอเมริกันชื่อ เจอร์รี ซีเกล และนักวาดชาวแคนาดา โจ ชูสเตอร์ ในปี พ.ศ. 2475 ลงตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 81 จนซูเปอร์แมนกลายเป็นตัวละครที่ถูกนำมาสร้างในภาพยนตร์ การ์ตูน และวิดีโอเกมในหลายๆ เรื่องจนโด่งดังไปทั่วโลก (Gregory A. Sheets. 2010) ซูเปอร์แมนจัดอยู่ในวงความหมายของตัวละคร

จากตัวอย่างนี้ คำว่า “ซูเปอร์แมน” นำมาใช้เป็นอุปลักษณะคนรักที่ตัวละครฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่า อยากเป็นยอดมนุษย์จากการ์ตูนชื่อดังที่มีพลังกำลังมหาศาลสามารถเหาะได้ ต่อสู้กับวายร้าย และคอยช่วยเหลือผู้คนที่กำลังเดือดร้อน หญิงสาวเปรียบเทียบให้เห็นว่าเธออยากเป็นคนที่ยืนหยัด ปกป้องทั้งตัวเองและผู้อื่นได้เหมือนซูเปอร์แมน และเธอไม่อยาก

เป็นลูอิส เคนนั่นคือ แฟนสาวของซูเปอร์แมนที่เป็นเพียงมนุษย์ธรรมดา ที่ต้องการการปกป้องจากชายคนรักอยู่เสมอ

กระบวนการทางความหมายของอุปลักษณณ์คนรักในตัวอย่างนี้เป็นการถ่ายโยงความหมาย จากตัวละครไปยังคนรัก นั่นคือการถ่ายโยงความหมายของรูปภาพที่มีสภาวะตรงกันหรือสอดคล้องกันในลักษณะที่สิ่งหนึ่งกลายเป็นอีกสิ่งหนึ่ง จึงจัดเป็นการถ่ายโยงความหมายแบบเชิงเดียว (Ontological Correspondence) ดังแสดงให้เห็นได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

วงความหมายต้นทาง “ตัวละคร”

ซูเปอร์แมน

(ยอดมนุษย์จากการ์ตูน)

(เหาะได้)

(ปกป้องผู้คน)

(มีพลังกำลังมหาศาล)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(ปกป้องคนรัก)

(มีร่างกายแข็งแรง)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น เป็นการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (ปกป้องผู้คน) และ (มีพลังกำลังมหาศาล) ของ “ซูเปอร์แมน” กับคุณสมบัติด้าน (ปกป้องคนรัก) และ (มีร่างกายแข็งแรง) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “ซูเปอร์แมน” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

3. สรุปและอภิปรายผลของการวิจัย

ผู้วิจัยสรุป อภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

บทที่ 4

ประเภทและกระบวนการถ่ายทอดใจความหมายของอุปลักษณคนรัก ในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แรกรัตติกาล

4.1 ประเภทของอุปลักษณคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แรกรัตติกาล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปลักษณคนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แรกรัตติกาล ตามแนวคิดของทฤษฎีอุปลักษณเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) ของ เลคอฟฟ์และจอห์นสัน (Lakoff; & Johnson. 1980) ที่กล่าวว่าอุปลักษณไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือ ในการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมหรือเป็นเพียงลีลาการใช้ภาษาเท่านั้น ยังเป็นเครื่องมือในการ สะท้อนความคิด การใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของมนุษย์ นอกจากนี้อุปลักษณยังปรากฏทั้งใน ภาษา ความคิด และการกระทำ

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษารูปภาษาที่ใช้ในเชิงเปรียบเทียบทั้งอุปลักษณ (Metaphor) และอุปมา (Simile) ที่ปรากฏในงานวรรณกรรม เนื่องจากการเปรียบเทียบอุปลักษณและอุปมามี ลักษณะที่คล้ายคลึงกันมากโดยเป็นการใช้ภาษาที่ไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเกิดภาพในใจ เกิดความประทับใจ และเกิดความรู้สึกสะเทือนใจตาม จุดมุ่งหมายของผู้พูดหรือผู้เขียน แม้ว่าทั้งอุปลักษณและอุปมาจะเป็นการใช้ภาษาในเชิงภาพพจน์ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่ก็มีความแตกต่างที่สำคัญคือ อุปลักษณเป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่ง เป็นอีกสิ่งหนึ่ง ที่ไม่มีโครงสร้างแสดงการเปรียบเทียบชัดเจนเหมือนอุปมา โดยอุปมาจะเป็นการ เปรียบแบบมีคำเชื่อมเช่น เหมือน ราว ดัง ดุจ ปาน ดัง เป็นต้น ตัวอย่างเช่น สวยเหมือนนางฟ้า ผิวผ่องขาวราวหอยกัลลวญ งดงามดังเทพธิดา ใจดีดุจแม่พระ รวดเร็วปานสายฟ้าแลบ ใจกว้างดัง ขุนเขา เป็นต้น

อุปลักษณคนรัก หมายถึง อุปลักษณที่เกิดจากการนำรูปภาษาที่อยู่ในวงความหมาย ประเภทต่าง ๆ มากล่าวเปรียบเทียบถึงคนรัก ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ ให้ความหมายของคำว่า “รัก” หมายถึง มีใจผูกพันด้วยความห่วงใย เช่น พ่อแม่รักลูก รักชาติ รัก ชื่อเสียง มีใจผูกพันด้วยความเสนาหา มีใจผูกพันฉันชู้สาว เช่น ชายรักหญิง ชอบ เช่น รักสนุก รักสงบ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 938) คนรัก จึงหมายถึง หญิงชายที่ผูกสมักรักใคร่กัน ในบทนี้ ผู้วิจัยจะแสดงการวิเคราะห์ความหมายและจำแนกประเภทของอุปลักษณตามแนวคิดในทฤษฎี ต้นแบบ (Rosch. 1975) โดยผู้วิจัยจะพิจารณาจากความหมายประจำรูปและความหมายที่ใช้ใน บริบทว่ารูปภาษานั้นๆ มีการกล่าวยเปรียบเทียบถึงคนรักอย่างไร

จากการเก็บข้อมูลรูปภาษาที่เป็นอุปลักษณคนรัก ในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แรกรัตติกาล พบอุปลักษณคนรักจำนวนทั้งสิ้น 58 อุปลักษณ จากจำนวนอุปลักษณทั้งหมดที่พบ

ผู้วิจัยได้คัดข้อมูลรูปภาษาที่ซ้ำกันออกและคัดเลือกรูปภาษาที่แปลตรงกับต้นฉบับเท่านั้น ทำให้ได้จำนวนอุปลักษณณ์คนรักที่ใช้ในงานวิจัยทั้งสิ้น 31 อุปลักษณณ์ สามารถจำแนกตามวงความหมายได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ อุปลักษณณ์สิ่งมีชีวิตและอุปลักษณณ์สิ่งไม่มีชีวิต อุปลักษณณ์แต่ละประเภทยังสามารถจำแนกออกเป็นประเภทย่อยตามความหมาย ดังต่อไปนี้

1. อุปลักษณณ์สิ่งมีชีวิต
 - 1.1 อุปลักษณณ์มนุษย์
 - 1.2 อุปลักษณณ์สัตว์
2. อุปลักษณณ์สิ่งไม่มีชีวิต
 - 2.1 อุปลักษณณ์วัตถุ
 - 2.2 อุปลักษณณ์สิ่งเหนือธรรมชาติ
 - 2.3 อุปลักษณณ์สิ่งเสียดิ

ผู้วิจัยจะอธิบายความหมายประจำรูปและความหมายในบริบทของอุปลักษณณ์คนรักแต่ละประเภท อธิบายกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทาง (Source Domain) ไปยังวงความหมายปลายทาง (Target Domain) ซึ่งจากการวิเคราะห์กระบวนการถ่ายโยงความหมายพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายเพียงกระบวนการเดียวคือ การถ่ายโยงความหมายแบบภวสัมพันธ (Ontological Correspondence) ของอุปลักษณณ์คนรักดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. อุปลักษณณ์สิ่งมีชีวิต

สิ่งมีชีวิต หมายถึง สิ่งที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตัวเอง สามารถแสดงคุณสมบัติในการดำรงชีวิตได้ เช่น มีกระบวนการการหายใจ มีการเคลื่อนที่ มีการเจริญเติบโต มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นต้น

อุปลักษณณ์สิ่งมีชีวิต หมายถึง อุปลักษณณ์ที่เกิดจากการนำรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตประเภทต่างๆ เช่น มนุษย์ สัตว์ หรือพืชมาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก

อุปลักษณณ์สิ่งมีชีวิตที่พบว่ามีนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แรกรัตติกาลมี 2 ประเภทย่อย คือ อุปลักษณณ์มนุษย์และอุปลักษณณ์สัตว์

1.1 อุปลักษณณ์มนุษย์

มนุษย์ หมายถึง สัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล สัตว์ที่มีจิตใจสูง คน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 832) กล่าวคือ มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทหนึ่งที่มีสมองโดยสามารถพัฒนาได้อย่างมี

ประสิทธิภาพและมีความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงนามธรรม การพูด การใช้ภาษาและการใคร่ครวญ รวมถึงมนุษย์มีความแตกต่างทางด้านพฤติกรรมที่ซับซ้อน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดเป็นภาษา วัฒนธรรม ความเชื่อ ตำนาน และพิธีกรรมที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม

อุปลักษณมนุษย์ หมายถึง อุปลักษณะที่เกิดจากการนำรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับมนุษย์ในด้านต่างๆ ได้แก่ วัย การเจ็บป่วย ตัวละคร อาชีพ และความคิด มาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) วัย

วัย หมายถึง เขตอายุ ระยะของอายุ เช่น วัยเด็ก วัยหนุ่มสาว (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 938)

อุปลักษณมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับวัย หมายถึง อุปลักษณะที่เกิดจากการนำรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับวัยหรือระยะของอายุมาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก จากการเก็บข้อมูลในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกาพบว่ รูปภาษาที่เกี่ยวข้องกับ “วัย” ปรากฏเพียงวัยเด็กเท่านั้น

คำว่า “เด็ก” มีความหมายประจำรูปหมายถึง คนที่มีอายุน้อย (กฎ) ผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ที่อายุยังไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์และยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส บุคคลอายุเกิน 7 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่เกิน 14 ปีบริบูรณ์ บุคคลที่มีอายุแต่ 15 ปีลงมา บุคคลผู้มีอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ วัยยังเล็กก่อนวัยกว่าในคำว่าเด็กกว่า (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 413) เด็กจัดอยู่ในวงความหมายของวัย

จากการศึกษา พบรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับวัย 4 รูป คือ เด็กห้าขวบ เด็กเอาแต่ใจ เด็กเล็ก และเด็กหัดเดิน

ในชั้นเรียนวิทยาศาสตร์ ตัวละครเอกฝ่ายชายได้ซักถามเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวของตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่าเป็นอย่างไรบ้าง ตัวละครเอกฝ่ายหญิงได้บอกเล่าถึงความแตกแยกในครอบครัวของเธอที่พ่อแม่แยกทางกัน

(1) สายตาของเขาเปลี่ยนเป็นสายตาประหม่น “คุณพยายามได้ดีมาก” เขาบอกข้าๆ “แต่ผมพนันได้เลยว่าคุณกำลังเจ็บปวดกว่าที่คุณแสดงให้คนอื่นเห็น”

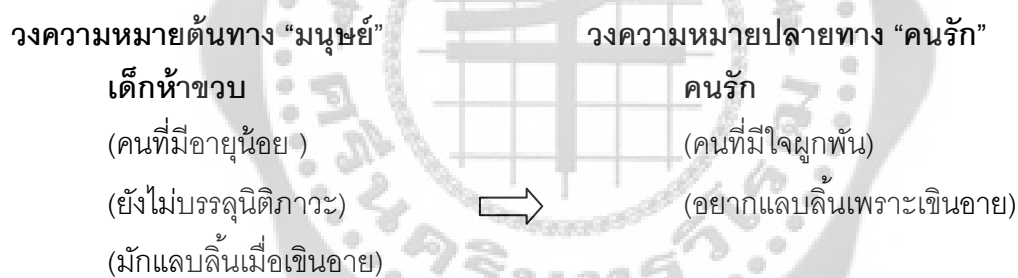
ฉันบ่นน้ำใส่เขา พยายามต้านทานความอยากจะแลบลิ้นออกมาใส่เขาเหมือน เด็กห้าขวบ แล้วมองไปทางอื่นเสีย

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 60)

เด็กห้าวบ เป็นเด็กที่มีพัฒนาการด้านการแสดงออกทางอารมณ์ โดยเมื่อรู้สึกโกรธจะแสดงออกด้วยการร้องไห้ กระแทกเท้า เมื่อกลัวแสดงออกโดยการหลบซ่อน ซบวิงหนีและเรียนรู้ที่จะสร้างความผูกพันกับเพื่อน มีการอิจฉาริษยา อยากรู้ อยากเห็น เด็กจะเริ่มคิด เริ่มทำสิ่งใหม่ๆ ลอกเลียนแบบพฤติกรรม เช่น การแลบลิ้นเมื่อรู้สึกเขินอาย แลบลิ้นเมื่อรู้สึกไม่พอใจ หรือแลบลิ้นเมื่อรู้สึกประหม่าเป็นต้น เป็นวัยแห่งการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง รวมทั้งเรื่องความคิด การตัดสินใจ การสร้างทัศนคติที่ดี ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่าและมีความสามารถ (วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข. 2550)

“เด็กห้าวบ” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่า อยากแสดงอาการเหมือนเด็กห้าวบซึ่งมีพฤติกรรมชอบแลบลิ้นตามพัฒนาการของเด็กวัยนี้ โดยพฤติกรรมของเด็กห้าวบจะมีพฤติกรรมการลอกเลียนแบบการเคลื่อนไหวใบหน้า พร้อมกับการแสดงออกทางอารมณ์ ในที่นี้หญิงสาวเปรียบเทียบว่าอยากแลบลิ้นเหมือนเด็กห้าวบ เพราะเกิดอาการเขินอาย

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “เด็กห้าวบ” ถ่ายโยงความหมายไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับวัยของมนุษย์มาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยมีการการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (มักแลบลิ้นเมื่อเขินอาย) ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยของ “เด็กห้าวบ” กับคุณสมบัติด้าน (อยากแลบลิ้นเพราะเขินอาย) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “เด็กห้าวบ” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายชายได้ขับรถไปส่งตัวละครเอกฝ่ายหญิงกลับบ้าน ทั้งสองได้คุยกันเกี่ยวกับเรื่องที่เขาเป็นแวมไพร์ และอาจเป็นอันตรายต่อเธอที่เป็นเพียงมนุษย์ธรรมดาเท่านั้น

(2) “ผมไม่อยากได้ยินว่าคุณรู้สึกอย่างนั้นอีก” เสียงของเขาต่ำ ทว่าเร่งร้อน คำพูดของเขาบาดใจฉันเหลือเกิน “มันไม่ถูกต้อง ไม่ปลอดภัย ผมมันอันตรายเบลล่า กรุณาเข้าใจเสียที”

“ไม่” ฉันทพยายามอย่างหนักที่จะไม่ทำเหมือนเด็กเอาแต่ใจ

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 183)

คำว่า “เด็กเอาแต่ใจ” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรักโดยตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่าไม่อยากแสดงอาการเหมือนเด็กที่มีพฤติกรรมชอบเอาแต่ใจ เนื่องจากเด็กเป็นวัยที่ยังไม่สามารถควบคุมอารมณ์ต่างๆ ได้ดีเท่าเทียมกับผู้ใหญ่จึงมักจะแสดงอาการดื้อรั้นเสมอ ในที่นี้หญิงสาวเปรียบเทียบถึงตนเองว่าไม่อยากแสดงพฤติกรรมแบบเด็ก คือการดื้อเอาแต่ใจตัวเองต่อหน้าชายคนรัก

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “เด็กเอาแต่ใจ” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “มนุษย์”

เด็กเอาแต่ใจ

(คนที่มีอายุน้อย)

(ยังไม่บรรลุนิติภาวะ)

(ดื้อรั้น)

(เอาแต่ใจ)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(ดื้อรั้น)

(เอาแต่ใจ)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับวัยของมนุษย์มาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยมีการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (ดื้อรั้น) และ (เอาแต่ใจ) ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยของ “เด็กเอาแต่ใจ” กับคุณสมบัติด้าน (ดื้อรั้น) และ (เอาแต่ใจ) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “เด็กเอาแต่ใจ” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ตัวละครเอกฝ่ายชายพาตัวละครเอกฝ่ายหญิงไปเดินป่าด้วยกัน เขาคุ้มเธอกระโดดเกาะไปตามต้นไม้สูงเพื่อชมวิวยรอบๆ แล้วจึงหยุดพัก

(3) เขาหัวเราะเบาๆ และค่อยๆ ปลดแขนฉันออกจากคอ มือฉันไ้แรงต้านมือแข็งแรงของเขา เขารั้งตัวฉันกลับมาข้างหน้า คุ้มฉันในอ้อมแขนเหมือนเด็กเล็ก และคุ้มอย่างนั้นพักหนึ่งจึงค่อยวางฉันลงบนกอเฟิร์นนุ่มๆ

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 263)

คำว่า “เด็กเล็ก” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรักซึ่งตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่าเป็นเด็กเล็กที่ถูกอุ้มอยู่ในอ้อมแขนของคนรัก เนื่องจากเด็กเป็นวัยที่ต้องการการดูแล ปรคับประคอง ทะนุถนอม ยังไม่สามารถดูแลตัวเองได้

จากการศึกษาพบกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “เด็กเล็ก” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “มนุษย์”

(เด็กเล็ก)

(คนที่มีอายุน้อย)

(ยังไม่บรรลุนิติภาวะ)

(ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้)

(ต้องการการดูแล)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(ต้องการการดูแล)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับวัยของมนุษย์มาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยมีการการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติทางด้าน (ต้องการการดูแล) ซึ่งเป็นลักษณะทางกายภาพของ “เด็กเล็ก” กับคุณสมบัติด้าน (ต้องการการดูแล) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “เด็กเล็ก” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ตัวละครเอกฝ่ายชายเข้ามาหาตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่ห้องนอนแบบเงียบๆ ทำให้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงตกใจมาก จนเขาอดหัวเราะไม่ได้

(4) เขาลุกขึ้นนั่งช้าๆ เพื่อจะได้ไม่ทำให้ฉันตกใจอีก แล้วเขาก็โน้มตัวมาข้างหน้า ยื่นแขนออกมาดึงฉันขึ้น คำตื้นเขินฉันไว้เหมือนฉันเป็นเด็กหัดเดิน และดึงฉันไปนั่งข้างเขา

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 278)

เด็กหัดเดิน จะอยู่ในช่วงวัย 12-18 เดือน มีพัฒนาการเกี่ยวกับทักษะในการเคลื่อนไหวเพิ่มมากขึ้น เคลื่อนไหวช้าๆ เตะและไปตามเฟอร์นิเจอร์ ต้องการการดูแลสูง เป็นช่วงการพัฒนาการรับรู้ เรียนรู้และสำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัว จึงควรได้รับการดูแลจากพ่อแม่มากขึ้น (วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข. 2550)

“เด็กหัดเดิน” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่าเป็นเหมือนเด็กที่ถูกประคับประคอง ได้รับการดูแลช่วยเหลือ คล้ายกับเด็กวัยหัดเดิน ซึ่งเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่ต้องการการฝึกฝนท่วงท่า ควบคุมดูแลขณะเดิน การทรงตัวไม่สมดุล

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “เด็กหัดเดิน” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “มนุษย์”

เด็กหัดเดิน

(คนที่มีอายุน้อย)

(ยังไม่บรรลุนิติภาวะ)

(เดินเตาะเตาะ)

(ต้องมีคนคอยประคอง)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(มีคนคอยประคอง)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับวัยของมนุษย์มาใช้เป็นอุปลักษณคนรัก โดยมีการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (ต้องมีคนคอยประคอง) ของ “เด็กหัดเดิน” กับคุณสมบัติด้าน (มีคนคอยประคอง) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “เด็กหัดเดิน” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

2) การเจ็บป่วย

เจ็บป่วย หมายถึง ไม่สบายเพราะโรคหรือความไข้หรือเหตุอื่นที่ทำให้รู้สึกเช่นนั้น เจ็บไข้ได้ป่วยก็ว่า (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 321)

อุปลักษณมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับการเจ็บป่วย หมายถึง อุปลักษณที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับโรคหรืออาการเจ็บป่วยประเภทต่างๆ ที่เกิดกับร่างกายและจิตใจมนุษย์มาใช้กล่าวเปรียบเทียบถึงคนรัก จากการศึกษารูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับเจ็บป่วย 4 รูป คือ คนปัญญาอ่อน พวกโรคจิต คนพิการทางสมองและพวกวิปริต

ในห้องทดลองปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงจับคู่ช่วยกันทำการทดลองส่องกล้องจุลทรรศน์ระบุนสไลด์ของเซลล์รากหัวหอม

(5) “เริ่มได้เลย” อาจารย์สั่ง

“เลดี้ เฟิร์ส ผู้หญิงก่อนดีไหม” เอ็ดเวิร์ดถาม ฉันทงยหน้าเห็นเขายิ้มมุมปากอย่างเก๋ จนนฉันได้จ้องเขาเหมือนคนปัญญาอ่อน

“หรือคุณจะให้ผมเริ่มก่อน” รอยยิ้มจางไป เขาคงกำลังสงสัยอยู่แน่ๆ ว่าฉันสติดีอยู่หรือเปล่า

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 55)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “คนปัญญาอ่อน” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก ซึ่ง “ปัญญาอ่อน” มีความหมายประจำรูป หมายถึง ภาวะที่มีระดับสติปัญญาด้อยหรือต่ำกว่าปกติ มักมีสาเหตุเกิดขึ้นในระหว่างพัฒนาการ ทำให้เด็กมีความสามารถจำกัดในด้านการเรียนรู้ และมีพฤติกรรมปรับตัวไม่อยู่ในระดับที่ควรเป็น มีระดับสติปัญญาด้อยหรือต่ำกว่าปกติ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 687) ปัญญาอ่อนจัดอยู่ในวงความหมายของการเจ็บป่วย

คำว่า “คนปัญญาอ่อน” นำมาใช้เป็นอุปลักษณคนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่าแสดงอาการหรือพฤติกรรมคล้ายคนที่ไม่สามารถควบคุมตัวเองโดยการเพ่งมองชายคนรักแบบไม่วางตาเหมือนคนปัญญาอ่อน

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “คนปัญญาอ่อน” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “การเจ็บป่วย”

คนปัญญาอ่อน

(มีสติปัญญาต่ำ)

(มีความสามารถจำกัด)

(ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(เกิดความหลงใหล)

(ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้)

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยที่เกิดกับมนุษย์มาใช้เป็นอุปลักษณคนรัก เพื่อแสดงถึงอาการหรือพฤติกรรมที่ผิดปกติไปจากเดิม มีการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้) ของคำว่า “คนปัญญาอ่อน” กับคุณสมบัติด้าน (ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “คนปัญญาอ่อน” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึง คนรัก

ตัวละครเอกฝ่ายชายเข้ามาคุยกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่ลานจอดรถของโรงเรียน ตัวละครเอกฝ่ายชายพยายามยั่วโมโหแกมหยอกล้อตัวละครเอกฝ่ายหญิงเรื่องหาคนขับรถไปซื้อแอตเติล

(6) “ผมอยากจะถามอะไรคุณ แต่คุณก็ชอบชวนผมออกนอกเรื่อง” เขาหัวเราะดูเหมือนอารมณ์ขันกลับมาแล้ว “นี่คุณเป็นพวกโรคจิตมีหลายบุคลิกหรือเปล่า” ฉันถามแรงๆ

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 89)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “พวกโรคจิต” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรักซึ่ง “โรคจิต” มีความหมายประจำรูป หมายถึง โรคทางจิตใจที่มีความผิดปกติของความรู้สึก ความคิด อารมณ์ หรือพฤติกรรมอย่างแรงถึงขนาดคุมสติไม่อยู่ เช่นมีอาการหลงผิด ประสาทหลอน วิกลจริต ก็เรียก (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 979) โรคจิตจัดอยู่ในวงความหมายของการเจ็บป่วย

คำว่า “พวกโรคจิต” นำมาใช้เป็นอุปลักษณะคนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชายว่า เขามีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เดี่ยวดี เดี่ยวร้าย มีอาการผิดปกติทางการควบคุมอารมณ์ เหมือนกลุ่มคนที่มีอาการทางจิต มีหลายบุคลิก

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “พวกโรคจิต” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “การเจ็บป่วย”

พวกโรคจิต

(ผิดปกติทางอารมณ์)

(คุมสติไม่อยู่)

(เดี่ยวดี เดี่ยวร้าย)

(มีหลายบุคลิก)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(เดี่ยวดี เดี่ยวร้าย)

(มีหลายบุคลิก)

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยที่เกิดกับมนุษย์มาใช้เป็นอุปลักษณะคนรัก เพื่อแสดงถึงพฤติกรรมของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงง่าย โดยมีการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (เดี่ยวดี เดี่ยวร้าย) และ (มีหลายบุคลิก) ของคำว่า “พวกโรคจิต” กับคุณสมบัติด้าน (เดี่ยวดี เดี่ยวร้าย) และ (มีหลายบุคลิก) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “โรคจิต” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ตัวละครเอกฝ่ายชายเข้ามาคุยกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่ลานจอดรถของโรงเรียน ตัวละครเอกฝ่ายชายพยายามยั่วโมโหแกมหยอกล้อตัวละครเอกฝ่ายหญิงเรื่องหาคนขับรถไปซีแอตเติล

(7) “คุณอยากได้คนขับรถไปซีแอตเติลไหม”

“ใครขับ” ฉันถามยังไม่หายซึ้ง

“ก็ต้องผมสิ” เขาออกเสียงทุกพยางค์ซ้ำๆ ซัดๆ เหมือนกำลังพูดกับคนพิการทางสมอง

ฉันยังงงอยู่ “ทำไม”

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 89)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “คนพิการทางสมอง” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรักคำว่า “พิการ” มีความหมายประจำรูป หมายถึง เสียอวัยวะมีแขนขาเป็นต้น เสียไปจากสภาพเดิม เช่น แขนพิการ ตาพิการ บางที่ใช้เข้าคู่กับคำว่า พิกล เป็น พิกลพิการ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 786) พิการจัดอยู่ในวงความหมายของการเจ็บป่วย

โรคพิการทางสมอง หมายถึง ความผิดปกติเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและท่าทางของร่างกายที่เกิดจากรอยโรคในสมองใหญ่ (cerebrum) ซึ่งควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย โรคนี้มักเป็นมาแต่กำเนิด หรือตั้งแต่เล็ก มีอาการแสดงและความรุนแรงต่างๆ กันไป เช่น ไม่สามารถควบคุมท่าทางการเคลื่อนไหวได้ มีพัฒนาการช้ากว่าเด็กปกติ มีอาการกล้ามเนื้ออ่อนตัวทั่วร่างกาย มีการเคลื่อนไหวของใบหน้าและแขนขาอย่างช้าๆ ไม่เป็นจังหวะ และมีความผิดปกติของการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อ เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะและตำแหน่งของรอยโรคในสมองบางคนอาจมีระดับสติปัญญาดีเช่นคนปกติทั่วไป แต่บางคนอาจมีความบกพร่องทางเชาว์ปัญญามากน้อยแตกต่างกันไป (สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. 2544)

คำว่า “คนพิการทางสมอง” นำมาใช้เป็นอุปลักษณคนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่า กำลังตกอยู่ในอาการสับสน งุนงง และตกใจกับคำตอบของชายคนรัก จนไม่สามารถรับรู้อะไรได้คล้ายกับคนพิการทางสมอง

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “คนพิการทางสมอง” ถ่ายโยงความหมายไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “การเจ็บป่วย”

คนพิการทางสมอง

(สมองสูญเสียสภาพเดิม)

(ควบคุมท่าทางไม่ได้)

(ไม่สามารถรับรู้ได้)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(สับสน)

(ไม่สามารถรับรู้ได้)

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยที่เกิดกับมนุษย์มาใช้เป็นอุปลักษณคนรัก เพื่อแสดงถึงอาการสับสน งุนงงกับคำพูดของคนรัก โดยมีการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (ไม่สามารถรับรู้ได้) ของคำว่า “คนพิการทางสมอง” กับคุณสมบัติด้าน (ไม่สามารถรับรู้ได้) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “คนพิการทางสมอง” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่ขับรถไปด้วยกันตัวละครเอกฝ่ายหญิงสงสัยว่าทำไมตัวละครเอกฝ่ายชายจึงไม่สามารถอ่านใจของเธอได้ ทั้งๆ ที่สามารถอ่านใจทุกคนรอบๆ ตัวเขาได้

(8) “ผมไม่รู้” เขาพิมพ์ “เหตุผลเดียวที่ผมพอจะเดาได้คือสมองของคุณทำงานไม่เหมือนคนอื่น เหมือนกับสมองของคุณใช้คลื่นเอเอ็ม และผมได้รับแต่คลื่นเอฟเอ็มนั่นแหละ” เขายิ้มให้ฉัน ท่าทางขื่นขื่นมาทันใด

“สมองฉันทำงานไม่ปกติวันนี้ ฉันเป็น**พวกวิปริต**หรือเปล่า” คำพูดของเขาทำให้ฉันเดือร้อนมากกว่าที่ควร อาจจะเป็นเพราะการคาดเดาของเขามันตรงเป้าพอดี ฉันเองก็สงสัยเรื่องนี้มาตลอดก็เลยไม่ค่อยรู้สึกสบายใจที่ได้รับคำยืนยัน

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 174)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “พวกวิปริต” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก คำว่า “วิปริต” มีความหมายประจำรูป หมายถึง แปรปรวน ผิดปกติ ผิดแนวทาง แปรปรวนไปข้างร้าย กลับกลายเป็นข้างร้าย (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1078) วิปริตจัดอยู่ในวงความหมายของการเจ็บป่วย

คำว่า “พวกวิปริต” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่า กำลังสับสน งุนงง ไม่เข้าใจกับคำพูดของชายคนรัก เธอเปรียบว่าเธอสับสนไม่รู้ว่าจะตัวเองดีหรือร้าย คิดมากเหมือนคนวิปริตที่มักจะมองในแง่ร้ายเสมอ

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “พวกวิปริต” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “การเจ็บป่วย”		วงความหมายปลายทาง “คนรัก”
พวกวิปริต		คนรัก
(มีความผิดปกติ)		(คนที่มีใจผูกพัน)
(อารมณ์แปรปรวน)	⇒	(คิดในแง่ลบ)
(คิดไปทางร้าย)		

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นกับมนุษย์มาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก เพื่อแสดงถึงความไม่เข้าใจกับคำพูดของคนรัก โดยมีการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (คิดไปทางร้าย) ของคำว่า “พวกวิปริต” กับคุณสมบัติด้าน (คิดในแง่ลบ) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “พวกวิปริต” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

3) ตัวละคร

ตัวละคร หมายถึง ผู้มีบทบาทในวรรณกรรมประเภทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น และเรื่องแต่งประเภทต่างๆ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 453)

อุปลักษณมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับตัวละคร หมายถึง อุปลักษณที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับตัวละครมาใช้กล่าวเปรียบเทียบถึงคนรัก จากการศึกษาพบรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับตัวละคร 2 รูป คือ ชูเปอร์แมนและลูอิสเลน

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ตัวละครเอกฝ่ายชายคุยกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่าอยากให้เธอดูแลรักษาตัวเองให้มากกว่าเดิม แต่เธอกลับอยากดูแลเขาให้มากขึ้น และอยากให้ตัวเองแข็งแรงมากกว่าที่เป็นอยู่

(9) “คุณก็ช่วยผมแล้ว” เขาบอกเบาๆ

“ฉันไม่อยากเป็นลูอิส เลนตลอดเวลา” ฉันยื่นกราน “ฉันอยากเป็นชูเปอร์แมนเหมือนกัน”

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 431)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “ชูเปอร์แมน” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง ตัวละครยอดมนุษย์จากการ์ตูนของดีซีคอมิกส์ ถูกออกแบบโดยนักเขียนอเมริกันชื่อ เจอร์รี ซีเกล และนักวาดชาวแคนาดา โจ ชูสเตอร์ ในปี พ.ศ. 2475 ลงตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 81 จนชูเปอร์แมนกลายเป็นตัวละครที่ถูกนำมาสร้างในภาพยนตร์ การ์ตูน และวิดีโอเกมในหลายๆ เรื่องจนโด่งดังไปทั่วโลก (Gregory A. Sheets. 2010) ชูเปอร์แมนจัดอยู่ในวงความหมายของตัวละคร

คำว่า “ชูเปอร์แมน” นำมาใช้เป็นอุปลักษณคนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่า อยากเป็นยอดมนุษย์จากการ์ตูนชื่อดังที่มีพลังกำลังมหาศาล สามารถเหาะได้ ต่อสู้กับวายร้าย และคอยช่วยเหลือผู้ที่กำลังเดือดร้อน หญิงสาวเปรียบให้เห็นว่าเธออยากเป็นคนที่มีพลัง ปกป้องทั้งตัวเองและผู้อื่นได้เหมือนชูเปอร์แมน และเธอไม่อยากเป็นลูอิส เลน นั่นคือ แฟนสาวของชูเปอร์แมนที่เป็นเพียงมนุษย์ธรรมดา ไม่มีพลังอำนาจมากมายเหมือนชูเปอร์แมนที่คอยรับการปกป้องจากชายคนรักเสมอ

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “ชูเปอร์แมน” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “ตัวละคร”

ซูเปอร์แมน

(ยอดมนุษย์จากการ์ตูน)

(เหาะได้)

(ปกป้องผู้คน)

(มีพลังกำลังมหาศาล)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(ปกป้องคนรัก)

(มีร่างกายแข็งแรง)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่าตัวละครถูกนำมาเปรียบเทียบกับคนรัก เพื่อแสดงถึงลักษณะหรือบทบาทของตัวละครนั้นว่ามีความคล้ายคลึงกับคนรักอย่างไร ในที่นี้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงอยากมีพลังกำลัง ความสามารถที่มากมายเหมือนซูเปอร์แมน ดังการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (ปกป้องผู้คน) และ (มีพลังกำลังมหาศาล) ของ “ซูเปอร์แมน” กับคุณสมบัติด้าน (ปกป้องคนรัก) และ (มีร่างกายแข็งแรง) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “ซูเปอร์แมน” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ตัวละครเอกฝ่ายชายคุยกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่าอยากให้เธอดูแลรักษาตัวเองให้มากกว่าเดิม แต่เธอกลับอยากดูแลเขาให้มากขึ้น และอยากให้ตัวเองแข็งแรงมากกว่าที่เป็นอยู่

(10) “คุณก็ช่วยผมแล้ว” เขาบอกเบาๆ

“ฉันไม่อยากเป็นลูอิส เลนตลอดเวลา” ฉันยื่นกราน “ฉันอยากเป็นซูเปอร์แมนเหมือนกัน”

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 431)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “ลูอิส เลน” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง สาวน้อยน่ารัก หวานใจของซูเปอร์แมน ซึ่งเรียนอยู่วิทยาลัยเดียวกับซูเปอร์แมน มักตกเป็นเป้าของเหล่าวายร้าย ที่ทำให้ยอดมนุษย์อย่างซูเปอร์แมนต้องคอยพิทักษ์เธอจากอันตรายรอบด้าน ลูอิส เลนเป็นตัวละครหนึ่งที่มีบทบาทและสีสันเป็นอย่างมาก ถูกออกแบบโดยนักเขียนอเมริกันชื่อ เจอร์รี ซีเกล และนักวาดชาวแคนาดา โจ ชูสเตอร์ ในปี พ.ศ. 2475 เป็นตัวละครหนึ่งที่มีบทบาทไม่น้อยในภาพยนตร์และการ์ตูนที่โด่งดังไปทั่วโลก (Gregory A. Sheets. 2010) ลูอิส เลน จัดอยู่ในวงความหมายของตัวละคร

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “ลูอิส เลน” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “ตัวละคร”

ลูอิส เลน

(หญิงสาว)

(คนรักของซูเปอร์แมน)

(มักตกเป็นเป้าของวายร้าย)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(มักตกอยู่ในอันตราย)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่าตัวละครถูกนำมาเปรียบเทียบกับคนรัก เพื่อแสดงถึงลักษณะ บทบาท หรือบุคลิกที่โดดเด่นของตัวละครนั้นๆ ในที่นี้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเปรียบว่าตนเองไม่อยากจะเป็นอย่างสาวน้อยอ่อนแอ ที่ต้องให้ชายคนรักมาคอยดูแลอยู่เสมออย่าง ลูอิส เลน จากการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (มักตกเป็นเป้าของวายร้าย) ของ “ลูอิส เลน” กับคุณสมบัติด้าน (มักตกอยู่ในอันตราย) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “ลูอิส เลน” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

4) อาชีพ

อาชีพ หมายถึง การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1362)

อุปลักษณมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับอาชีพ หมายถึง อุปลักษณที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับอาชีพมาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก จากการศึกษาพบรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับอาชีพ 3 รูป คือ นักแสดงจอมเก่า นักสะกดจิต และนายแบบบนรันเวย์

ตัวละครเอกฝ่ายชายพยายามปกปิดตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่าเขาไม่ได้เป็นคนช่วยเหลือจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นที่โรงเรียน

(11) “คุณคิดว่าผมมกจะช่วยคุณอะ” เขาทำเสียงเหมือนสงสัยสุขภาพจิตของฉัน กระนั้นมันกลับมีแต่เพิ่มความสงสัยของฉัน ก็มันฟังดูเหมือนบทละครจากปากของ นักแสดงจอมเก่า ใหม่ละ

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 73)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “นักแสดงจอมเก่า” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรัก ซึ่ง “นักแสดง” มีความหมายประจำรูป หมายถึง อาชีพของบุคคลที่แสดงหรือเล่นตามบทบาทในการแสดงสด นาฏกรรม ละคร ภาพยนตร์ โทรทัศน์ นักแสดงมักเล่นบทของตัวละครสมมติ แม้แต่เป็นเรื่องที่มีเค้าโครงจากความเป็นจริง นักแสดงสามารถแสดงเลียนแบบบุคลิกลักษณะของคนจริง

ผู้แสดง นักดนตรี นักร้อง นักเต้น นักรำ และผู้ซึ่งแสดง ท่าทาง ร้องกล่าว พากย์ แสดงตามบท หรือ ในลักษณะอื่นใด (คลังคำ. 2550) นักแสดงจัดอยู่ในวงความหมายของอาชีพ

“เก๋” เป็นภาษาพูด หมายถึงผู้ที่คร่ำหวอดในสิ่งๆ หนึ่งมานาน จนมีฝีมือ ทักษะ และความชำนาญ ในสิ่งๆ นั้น สูง

คำว่า “นักแสดงจอมเก๋” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเขาสามารถสร้างเรื่องโกหกเธอได้อย่างแนบเนียนราวกับเขาเป็นนักแสดงที่เก่งกาจคนหนึ่ง

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “นักแสดงจอมเก๋” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “อาชีพ”

นักแสดงจอมเก๋

(ผู้ที่เล่นตามบทบาทในการแสดง)

(แสดงสมบทบาท)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(โกหกได้แนบเนียน)

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่านักแสดงจอมเก๋ถูกนำมาเปรียบเทียบกับคนรัก เพื่อแสดงถึงคนรักที่สามารถโกหกได้อย่างแนบเนียนคล้ายกับอาชีพนักแสดงที่ต้องแสดงบทบาทให้สมจริง โดยการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (แสดงสมบทบาท) ของคำว่า “นักแสดงจอมเก๋” กับคุณสมบัติด้าน (โกหกได้แนบเนียน) ของคนรัก ทำให้รูปภาษา “นักแสดงจอมเก๋” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ตัวละครเอกฝ่ายชายพยายามซักถามตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่าเธอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวเขาอย่างไร คิดว่าเขาเป็นใคร

(12) “เอ่อ อะไรนะ” ฉันถามงงๆ

“บอกผมทฤษฎีเล็กๆ ก็ได้” ตาของเขายังค่อยๆ เผลอฉันต่อไป

“เอ่อ ก็คงประมาณว่าถูกแมงมุมอาบนิวเคลียร์กัดละมั้ง” นี่เขาเป็นนักสะกดจิตด้วยหรือเปล่านี้ หรือฉันเป็นแค่ลูกไก่ในกำมือเท่านั้น

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 97)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “นักสะกดจิต” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง อาชีพยอดนิยมอาชีพหนึ่งในสหรัฐอเมริกาและยุโรป เป็นอาชีพที่

เน้นการบำบัดรักษาแบบองค์รวม (กาย-จิต บำบัด) เป็นภูมิปัญญาทางการแพทย์ทางเลือกที่มีวิธีการบำบัดในรูปแบบต่างๆ รักษาโดยไม่ใช้ยาหรือสารเคมี มีขั้นตอนการรักษาที่ชัดเจน และมีการรับรองแพร่หลายโดยสถาบันวิชาการสะกดจิตบำบัด (Hypnotherapy) รักษาด้วยกระบวนการสั่งการจิตใต้สำนึก (Sub-conscious mind Programming) การสะกดจิตบำบัดหรือการบำบัดด้วยการสั่งจิตใต้สำนึก มีองค์ความรู้ที่ชัดเจนจากการพัฒนาในทวีปยุโรปและสหรัฐอเมริกา นับกว่าร้อยปี มีความเป็นวิทยาศาสตร์และปลอดภัย ผู้รับการบำบัดจะได้รับประสบการณ์การผ่อนคลายทางร่างกายและจิตใจด้วยความสุข (ศูนย์จิตบำบัดอัลฟาริช. 2550) นักสะกดจิตจัดอยู่ในวงความหมายของอาชีพร

คำว่า “นักสะกดจิต” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครฝ่ายชายว่ามีความสามารถทำให้เธอบอกเล่าเรื่องราวทุกอย่างในใจออกมาได้ทั้งหมด รวากับเขาเป็นนักสะกดจิต

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “นักสะกดจิต” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “อาชีพ”

นักสะกดจิต

(ผู้ที่รักษาคนไข้ด้วยวิธีจิตบำบัด)

(ควบคุมความคิด)

(สั่งจิตใต้สำนึก)

(ทำให้ผู้อื่นพูดสิ่งที่อยู่ในใจ)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(ควบคุมความคิด)

(สั่งจิตใต้สำนึก)

(ทำให้ผู้อื่นพูดสิ่งที่อยู่ในใจ)

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่าอาชีพนักสะกดจิตถูกนำมาเปรียบเทียบถึงคนรัก สะท้อนให้เห็นถึงหน้าที่ของนักสะกดจิตที่ทำการรักษาผู้ป่วยด้วยการบำบัดจิต เช่นเดียวกันกับตัวละครเอกฝ่ายชายที่มีความสามารถในการควบคุมความคิดตัวละครเอกฝ่ายหญิงให้บอกเล่าความในใจออกมา ดังการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (ควบคุมความคิด) (สั่งจิตใต้สำนึก) และ (ทำให้ผู้อื่นพูดสิ่งที่อยู่ในใจ) ของคำว่า “นักสะกดจิต” กับคุณสมบัติด้าน (ควบคุมความคิด) (สั่งจิตใต้สำนึก) และ (ทำให้ผู้อื่นพูดสิ่งที่อยู่ในใจ) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “นักสะกดจิต” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายชายยื่นรื้อรับตัวละครเอกฝ่ายหญิงอยู่ที่หน้าบ้านของเธอ เพื่อพาไปเดินป่าด้วยกัน

(13) “ชุดเราเข้ากันเลย” เขาหัวเราะอีกรอบ ฉันเพิ่งเห็นว่าเขาสวมสเวตเตอร์ตัวยาวสีน้ำตาลอ่อน ปกเสื้อสีขาวโผล่ออกมา และสวมยีนส์สีน้ำเงิน ฉันหัวเราะไปกับเขา พยายามซ่อนความน้อยใจนิดๆ ใ่ว่าทำไมเขาต้องดูเหมือนนายแบบบนรันเวย์ ในขณะที่ฉันไม่ใช่ด้วย

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 239)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “นายแบบบนรันเวย์” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรักซึ่ง “นายแบบ” มีความหมายประจำรูป หมายถึง ผู้ชายที่แสดงแบบเสื้อผ้าหรือเครื่องประดับ เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 577) นายแบบจัดอยู่ในวงความหมายของอาชีพ

คำว่า “นายแบบบนรันเวย์” นำมาใช้เป็นอุปลักษณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชายว่า มีรูปร่างดีสมส่วนหล่อเหลา บุคลิกดีเหมือนนายแบบที่เดินอยู่บนรันเวย์ เมื่อสวมใส่เสื้อผ้าใดก็ดูดีและหล่อเหลา นามองกว่าคนธรรมดาทั่วไป

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “นายแบบบนรันเวย์” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนั้น

วงความหมายต้นทาง “อาชีพ”

นายแบบบนรันเวย์

(ผู้ชายที่แสดงแบบเสื้อผ้า)

(รูปหล่อ)

(บุคลิกดี)

(แต่งตัวดี)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(รูปหล่อ)

(บุคลิกดี)

(แต่งตัวดี)

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่าอาชีพถูกนำมาเปรียบเทียบกับคนรัก สะท้อนถึงคนรักที่มีลักษณะคล้ายกับนายแบบ กล่าวคือนายแบบจำเป็นต้องมีรูปร่างและบุคลิกที่ดี เพื่อทำหน้าที่เดินแบบสวมใส่เสื้อผ้าแบบต่างๆ ให้ออกมาดูดี โดดเด่นกว่าผู้คนทั่วไป โดยมีการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (รูปหล่อ) (บุคลิกดี) และ (แต่งตัวดี) ของคำว่า “นายแบบ” กับคุณสมบัติด้าน (รูปหล่อ) (บุคลิกดี) และ (แต่งตัวดี) ของคนรัก ทำให้รูปภาพาษา “นายแบบบนรันเวย์” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่่ออ้างถึงคนรัก

5) ความคิด

ความคิด หมายถึง ระบบกลไกของสมองที่เกิดขึ้นเกือบตลอดเวลา ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ ความคิดเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการที่สมองถูกรบกวนจากสิ่งแวดล้อม สังคมรอบตัว และประสบการณ์ส่วนตัวดั้งเดิมของมนุษย์ ถูกควบคุมโดยสมองสองซีกคือ สมองซีกซ้ายและขวา มีการทำงานที่ประสานสัมพันธ์กัน ใช้ควบคุมการแสดงออกทางพฤติกรรม อารมณ์ความรู้สึก แตกต่างกัน ความคิดจะถูกแสดงออกในแบบที่รู้ตัวเช่น การพูด การวิ่ง การเขียน การจินตนาการ เป็นต้น และแบบไม่รู้ตัวเช่น การละเมอ ผัน เพื่อ เป็นต้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2542)

อุปลักษณมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับความคิด หมายถึง อุปลักษณที่เกิดขึ้นจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับความคิดมาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก จากการศึกษาพบรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับความคิด 2 รูป คือ ภาพฝันและจินตนาการ

ในขณะที่อยู่ในชั่วโมงเรียนตรีโกณฯ ณ. ที่นั่งที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงและตัวละครเอกฝ่ายชายเคยนั่งใกล้ๆ กัน

(14) ฉันยังรู้สึกด้วยประสาททุกเส้นว่าเอ็ดเวิร์ดนั่งอยู่ใกล้ๆ จนฉันสัมผัสเขาได้ และจู่ๆ ก็ลอยห่างไกลประหนึ่งเขาเป็นเพียงภาพฝันของจินตนาการฉันเท่านั้น

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 79)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “ภาพฝัน” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรักซึ่ง “ฝัน” มีความหมายประจำรูป หมายถึง การเห็นเป็นเรื่องราวเมื่อหลับ โดยปริยายหมายถึงการนึกเห็นในขณะที่ตื่นอยู่ ซึ่งไม่อาจจะเป็นจริงได้ เห็นเป็นเรื่องราวเมื่อหลับนึกเห็น นึกเห็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 748) ฝันจัดอยู่ในวงความหมายของความคิด

คำว่า “ภาพฝัน” นำมาใช้เป็นอุปลักษณคนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายชายว่า เขาอาจเป็นเพียงบุคคลในความคิด ปรางภูตว์เมื่อยามหลับไหล ไม่มีตัวตนอยู่จริง อาจเป็นเพียงภาพในความฝันเท่านั้น

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “ภาพฝัน” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “ความคิด”

ภาพฝัน

(เกิดขึ้นขณะที่หลับ)

(เป็นไปไม่ได้)

(ไม่มีอยู่จริง)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(ปรากฏตัวขณะที่หลับ)

(เป็นไปไม่ได้)

(ไม่มีตัวตนอยู่จริง)

จากการถ้อยความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาษาที่เกี่ยวข้องกับความคิดของมนุษย์มาเปรียบเทียบกับคนรัก โดยเปรียบเทียบคนรักเป็นภาพฝันเพื่อสะท้อนถึงความมหัศจรรย์หรือความเป็นไปไม่ได้ ดังการถ้อยความสมบัติทางความหมายด้าน (เกิดขึ้นขณะที่หลับ) (เป็นไปไม่ได้) และ (ไม่มีอยู่จริง) ของคำว่า “ภาพฝัน” กับคุณสมบัติด้าน (ปรากฏตัวขณะที่หลับ) (เป็นไปไม่ได้) และ (ไม่มีตัวตนอยู่จริง) ของคนรัก ทำให้รูปภาษา “ภาพฝัน” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่อยู่ในห้องนอนของตัวละครเอกฝ่ายหญิง ตัวละครเอกฝ่ายชายกล่อมให้เธอรีบเข้านอนเสีย

(15) “เรายังมีเวลาพุงนี้ มะรืนนี้ แล้วก็วันต่อๆ ไป...” เขาเตือนฉัน

ฉันยิ้ม แสนสุขใจกับความคิดนั้น

“คุณแน่ใจหรือว่าคุณจะไม่หายตัวไปพอดึงเช้า” ฉันอยากแน่ใจ “ยังไงคุณก็เหมือนจินตนาการอยู่ดี”

“ผมไม่ทิ้งคุณไปหรอก” เสียงของเขาสัญญาหนักแน่น

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 288)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “จินตนาการ” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง การสร้างภาพขึ้นในจิตใจ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 313) จินตนาการจัดอยู่ในวงความหมายของความคิด

คำว่า “จินตนาการ” นำมาใช้เป็นอุปลักษณคนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเขาอาจเป็นเพียงความคิด เป็นภาพที่สร้างขึ้นในใจ ไม่มีอยู่จริงในโลก คล้ายกับจินตนาการที่จับต้องไม่ได้และไม่มีตัวตนอยู่จริง

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ้อยความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “จินตนาการ” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “ความคิด”

จินตนาการ

(ภาพในจิตใจ)

(เกิดจากความคิด)

(ไม่มีอยู่จริง)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(เกิดจากความคิด)

(ไม่มีตัวตนอยู่จริง)

จากการถ้อยแถลงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับความคิดของมนุษย์มาเปรียบเทียบกับคนรัก โดยเปรียบคนรักเป็นจินตนาการซึ่งหมายถึง คนรักอาจเป็นเพียงภาพที่เกิดขึ้นในใจ อาจไม่มีตัวตนอยู่จริง ดังการถ้อยแถลงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (เกิดจากความคิด) และ (ไม่มีอยู่จริง) ของคำว่า “จินตนาการ” กับคุณสมบัติด้าน (เกิดจากความคิด) และ (ไม่มีตัวตนอยู่จริง) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “จินตนาการ” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

4.1.2 อุปลักษณัสัตว์

สัตว์ หมายถึง สิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ ส่วนมากมีความรู้สึกและเคลื่อนไหวย้ายที่ไปได้เอง ความหมายที่ใช้กันเป็นสามัญหมายถึงสัตว์ที่ไม่ใช่คน เดรัจฉาน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1164)

อุปลักษณัสัตว์ หมายถึง อุปลักษณัที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์มาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก จากการศึกษาพบรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสัตว์ 6 รูป คือ นก อสรพิษ สิงโต แกะน้อย ลูกแมวหน้า และนางสิงห์

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายชายพาตัวละครเอกฝ่ายหญิงกระโดดเกาะไปตามต้นไม้สูงในป่าใหญ่

(16) ฉันนั่งนิ่งไม่ขยับตัว รู้สึกลัวเขามากกว่าที่เคยรู้สึก ฉันไม่เคยเห็นเขาหลุดออกจากท่าทางที่บรรจงปั้นแต่งมาก่อน เขาไม่เคยดูไม่เหมือนมนุษย์ขนาดนี้ และไม่เคยงดงามถึงเพียงนี้ ใบหน้าของฉันทืดเผือด ตาเบิกกว้าง ฉันนั่งนิ่งเหมือนนกที่ถูกพันธนาการด้วยสายตาเพชรฆาตของอสรพิษ

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 249)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “นก” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรัก มีความหมายประจำรูปหมายถึง ชื่อสัตว์มีกระดูกสันหลังเลือดอุ่น มี 2 เท้า 2 ปีก และมีขนปกคลุมร่างกาย

ออกลูกเป็นไขก่อนแล้วจึงฟักเป็นตัว (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 559) นักจัดอยู่ในวงความหมายของสัตว์

คำว่า “นก” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบกับตนเองว่ารู้สึกหวาดกลัวเหมือนนกที่กำลังถูกล่าและจงจำด้วยสายตาอันเฉียบคมของศัตรู

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “นก” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สัตว์”

นก

(สัตว์มีกระดูกสันหลัง)

(สัตว์ปีก)

(หวาดกลัวง่าย)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(รู้สึกหวาดกลัว)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์ โดยเปรียบคนรักเป็นนก ซึ่งสะท้อนถึงความคล้ายคลึงระหว่างมนุษย์และสัตว์ว่ามนุษย์อาจมีความหวาดกลัวง่ายคล้ายกับนก ดังการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (หวาดกลัวง่าย) ของ “นก” กับคุณสมบัติด้าน (รู้สึกหวาดกลัว) ของคนรัก ทำให้ รูปภาพ “นก” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายชายพาตัวละครเอกฝ่ายหญิงกระโดดเกาะไปตามต้นไม้สูงในป่าใหญ่

(17) ฉันนั่งนิ่งไม่ขยับตัว รู้สึกกลัวเขามากกว่าที่เคยรู้สึก ฉันไม่เคยเห็นเขาหลุดออกจากท่าทางที่บรรจงปั้นแต่งมาก่อน เขาไม่เคยดูไม่เหมือนมนุษย์ขนาดนี้ และไม่เคยงดงามถึงเพียงนี้ ใบหน้าของฉันซีดเผือด ตาเบิกกว้าง ฉันนั่งนิ่งเหมือนนกที่ถูกพันธนาการด้วยสายตาเพชรฆาตของ อสรพิษ

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 249)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “อสรพิษ” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง สัตว์มีพิษในเขี้ยว มักหมายถึง งูพิษ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1340) อสรพิษจัดอยู่ในวงความหมายของสัตว์

คำว่า “อสรพิษ” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชายว่ามีสายตาน่ากลัว ฉียบคมเหมือนอสรพิษที่กำลังจะจัดการเหยื่อ

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “อสรพิษ” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สัตว์”

อสรพิษ

(สัตว์มีพิษ)

(สัตว์เลื้อยคลาน)

(มีแววดำดูร้าย)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(มีสายตาน่ากลัว)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์ โดยเปรียบคนรักเหมือนอสรพิษ มีแววดำที่น่ากลัว ดังการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (มีแววดำดูร้าย) ของ “อสรพิษ” กับคุณสมบัติด้าน (มีสายตาน่ากลัว) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “อสรพิษ” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงนั่งคุยกันอยู่ป่า ฝ่ายชายพยายามจะสรวลหาความในใจกับเธอ

(18) “แล้วสิงโตก็ตกหลุมรักแก่น้อย...” เขาพิมพ์้า ฉันเป็นอนาโณ พยายามหลบตาขณะที่ตัวสั่นสะท้านเมื่อได้ยินคำนั้น

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 258)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “สิงโต” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ชนิด *Panthera leo* ในวงศ์ *Felidae* ซึ่งเป็นวงศ์เดียวกับแมวขนาดเล็กเลี้ยงกับเสือโคร่ง ลำตัวมีสีน้ำตาล ไม่มีลาย ตัวผู้เมื่อโตเต็มที่จะมีขนสร้อยคอยาว ขนปลายหางเป็นพู่ อาศัยอยู่เป็นฝูงตามทุ่งโล่ง ออกหากินเวลากลางคืน ตัวเมียทำหน้าที่ล่าเหยื่อชอบอยู่เป็นฝูงตามทุ่งโล่ง มีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกาและประเทศอินเดีย (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1192) สิงโตจัดอยู่ในวงความหมายของสัตว์

คำว่า “สิงโต” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเป็นดังสิงโตจ้าวป่า ผู้มีความแข็งแรง แข็งแกร่ง เป็นผู้นำ พร้อมจะปกป้องผู้อ่อนแอ

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “สิงโต” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สัตว์”

สิงโต

(สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม)

(เป็นผู้ล่า)

(ปกป้องฝูง)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(ปกป้องคนรัก)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์มาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยเปรียบตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นสิงโต เพื่อสะท้อนถึงหน้าที่ของสิงโตที่ต้องปกป้องฝูง ส่วนตัวละครเอกฝ่ายชายทำหน้าที่ปกป้องคนรัก ดังการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (ปกป้องฝูง) ของ “สิงโต” กับคุณสมบัติด้าน (ปกป้องคนรัก) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “สิงโต” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่อบ่งชี้ถึงคนรัก

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงนั่งคุยกันอยู่ป่า ฝ่ายชายพยายามจะสารภาพความในใจกับเธอ

(19) “แล้วสิงโตก็ตกหลุมรักแะน้อย...” เขาพึมพำ จันเพื่อนหน้านี้ พยายามหลบตาขณะที่ตัวสั่นสะท้านเมื่อได้ยินคำนั้น

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 258)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “แะน้อย” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรักซึ่ง “แะ” มีความหมายประจำรูป หมายถึง ชื่อสัตว์เคี้ยวเอื้องในสกุล Ovis วงศ์ Bovidae ชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง มีขนปุยหนานุ่ม ใช้ขนทำเส้นใยและทำเครื่องนุ่งห่ม (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 153) แะจัดอยู่ในวงความหมายของสัตว์

คำว่า “แะน้อย” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่าเป็นแะน้อยที่อ่อนแอ ซึ่งมักตกเป็นเหยื่อของสิงโตจ้าวป่า

คำว่า “ลูกแมวน้ำ” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบกับตนเองว่าเป็นลูกแมวน้ำ สัตว์ที่อ่อนแอ มักตกเป็นเหยื่อของปลาวาฬเพศผู้เสมอ

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “ลูกแมวน้ำ” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สัตว์”

ลูกแมวน้ำ

(สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม)

(อาศัยตามชายฝั่ง)

(มักตกอยู่ในอันตราย)

(อ่อนแอ)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(มักตกอยู่ในอันตราย)

(อ่อนแอ)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์มาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยเปรียบตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นลูกแมวน้ำ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้หญิงมีความอ่อนแอ คล้ายกับสัตว์ประเภทนี้ที่มักตกอยู่ในอันตรายเสมอ ดังเช่นการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (มักตกอยู่ในอันตราย) และ (อ่อนแอ) ของ “ลูกแมวน้ำ” กับคุณสมบัติด้าน (มักตกอยู่ในอันตราย) และ (อ่อนแอ) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “ลูกแมวน้ำ” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ณ.ลานจอดรถที่โรงเรียนที่กำลังมีงานพรม ตัวละครเอกฝ่ายชายอยากให้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงลงจากรถเพื่อเข้ามาไปเดินรำกับเขา

(21) เขาถอนใจ “ตอนมีคนจะฆ่าคุณ คุณก็กล้าหาญชาญชัยเหมือนนางสิงห์ แต่พอพูดถึงเรื่องเดินรำแค่นี้...” เขาถอนใจ

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 441)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “นางสิงห์” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรักซึ่ง คำว่า “สิงห์” มีความหมายประจำรูป หมายถึง สัตว์ในนิยาย ถือว่ามีความดุร้ายและมีกำลังมาก ราชสีห์ก็เรียก (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1192) สิงห์จัดอยู่ในวงความหมายของสัตว์

คำว่า “นางสิงห์” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่ามีความกล้าหาญชาญชัยมากเมื่อเกิดอันตรายขึ้นกับ

ตนเอง เปรียบได้กับนางสิงห์ที่อาจหาญ คอยปกป้องลูกๆ และสิงโตตัวเมียทำยฝูง โดยไม่กลัวต่ออันตรายใด

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “นางสิงห์” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สัตว์”

นางสิงห์

(สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม)

(ปกป้องลูก)

(กล้าหาญ)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(ปกป้องคนรัก)

(กล้าหาญ)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์มาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยเปรียบเทียบตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นนางสิงห์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าทั้งมนุษย์และสัตว์ต่างมีสัญชาตญาณเดียวกันคือ การปกป้อง จากการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (ปกป้องลูก) และ (กล้าหาญ) ของ “นางสิงห์” กับคุณสมบัติด้าน (ปกป้องคนรัก) และ (กล้าหาญ) ของคนรัก ทำให้อุปภาษานางสิงห์ ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึง คนรัก

4.2 อุปลักษณณ์สิ่งไม่มีชีวิต

สิ่งไม่มีชีวิต หมายถึง สิ่งที่ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตัวเอง ไม่สามารถเคลื่อนไหวหรือเจริญเติบโตได้ รวมถึงไม่มีคุณสมบัติสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

อุปลักษณณ์สิ่งไม่มีชีวิต หมายถึง อุปลักษณณ์ที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทต่างๆ อาทิเช่น วัตถุ สิ่งของ หรือสิ่งเหนือธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตจริงๆ มาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก

อุปลักษณณ์สิ่งไม่มีชีวิตที่พบว่ามีมีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรักในงานวรรณกรรมเรื่อง แกร์ตติกาลมี 3 ประเภทย่อย คือ อุปลักษณณ์วัตถุ อุปลักษณณ์สิ่งเหนือธรรมชาติ และอุปลักษณณ์สิ่งเสพติด

4.2.1 อุปลักษณวัตถุ

วัตถุ หมายถึง สิ่งของ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น. 1059)

อุปลักษณวัตถุ หมายถึง อุปลักษณที่เกิดจากการนำรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งไม่มีชีวิตจำพวกวัตถุ สิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ มาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก จากการศึกษาพบรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับวัตถุ 3 รูป คือ แม่เหล็ก ประติมากรรม และรูปสลักอะดอนิส

ท้ายชั่วโมงเรียนชี้แนะ ก่อนกลับบ้านตัวละครเอกฝ่ายชายเดินมาหาตัวละครเอกฝ่ายหญิงเพื่อเตือนเธอให้ระมัดระวังตัวเมื่อไปเที่ยวชายหาดลาพูนกับเพื่อนอีกกลุ่มหนึ่งในวันหยุดสุดสัปดาห์ที่กำลังจะมาถึง

(22) “อย่าโกรธนะ ดูเหมือนคุณจะเป็นพวกดึงดูดอุบัติเหตุยังกับแม่เหล็กนะะ ดังนั้น...พยายามอย่าตกทะเลหรือไปเดินสะดุดอะไรเข้าล่ะ ตกลงไหม” เขายิ้ม

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 112)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “แม่เหล็ก” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรักมีความหมายประจำรูป หมายถึง แร่หรือโลหะที่มีสมบัติดึงดูดเหล็กได้ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 878) แม่เหล็กจัดอยู่ในวงความหมายของวัตถุ

คำว่า “แม่เหล็ก” นำมาใช้เป็นอุปลักษณคนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่ามักจะประสบกับเหตุการณ์อันตรายอยู่เสมอ รวากับว่าเธอสามารถดึงดูดเรื่องราวร้ายๆ มาหาตัวเธอได้ คล้ายกับแม่เหล็กที่มีคุณสมบัติในการดึงดูด

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “แม่เหล็ก” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “วัตถุ”

แม่เหล็ก

(แร่หรือโลหะ)

(มีคุณสมบัติดึงดูดเหล็ก)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(มักประสบกับเหตุการณ์อันตราย)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาษาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทวัตถุมาใช้เป็นอุปลักษณคนรัก ซึ่งสะท้อนถึงคุณสมบัติดึงดูด แม่เหล็กสามารถดึงดูดแร่หรือโลหะ ส่วนตัวละครเอกฝ่ายหญิงสามารถดึงดูดอันตรายได้ ดังการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (มีคุณสมบัติดึงดูดเหล็ก) ของแม่เหล็กกับคุณสมบัติด้าน (มักประสบกับ

เหตุการณ์อันตราย) ของคนรัก ทำให้รูปภาษา “แม่เหล็ก” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่อยู่ในป่าด้วยกัน ตัวละครเอกฝ่ายชายยืนอยู่กลางแสงอาทิตย์ จนตัวละครเอกฝ่ายหญิงอดใจที่จะจ้องมาไม่ได้เนื่องจากความงดงามของเขา

(23) เขาดูเหมือน**ประติมากรรม**ที่งดงาม หาทิมีได้ ถูกสลักจากศิลาไร้ชื่อ เนียนเรียบ ประหนึ่งหินอ่อน และพร่างพราราวแก้วคริสตัล

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 245)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “ประติมากรรม” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก มีความหมายประจำรูปหมายถึง ศิลปะสาขาหนึ่งในจำพวกวิจิตรศิลป์เกี่ยวกับการแกะสลักไม้ หินอ่อน โลหะ เป็นต้น ให้เป็นรูปหรือลวดลายต่าง ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 659) ประติมากรรมจัดอยู่ในวงความหมายของวัตถุ

คำว่า “ประติมากรรม” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเขามีรูปร่างหน้าตาที่หล่อเหลาสมบูรณ์แบบเหมือนประติมากรรม

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “ประติมากรรม” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “วัตถุ”		วงความหมายปลายทาง “คนรัก”
ประติมากรรม		คนรัก
(ศิลปะสาขาหนึ่ง)		(คนที่มีใจผูกพัน)
(เกี่ยวกับการแกะสลัก)	⇒	(งดงาม)
(งดงาม)		(สมบูรณ์แบบ)
(สมบูรณ์แบบ)		

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาษาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทวัตถุมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก สะท้อนให้เห็นถึงความงดงามของคนรักอาจเทียบได้กับประติมากรรมที่ถูกสรรค์สร้างมาจากการงานศิลปะ โดยมีการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (งดงาม) และ (สมบูรณ์แบบ) ของคำว่า “ประติมากรรม” กับคุณสมบัติด้าน (งดงาม) และ

(สมบูรณ์แบบ) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “ประติมากรรม” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงวิ่งกลับมาที่ห้องนอนของตัวเองก็พบว่าตัวละครเอกฝ่ายชายยังนั่งรอเธออยู่ที่บนเตียงเหมือนเดิม

(24) เอ็ดเวิร์ดไม่ได้ขยับตัวเลยแม้แต่บ่อย **รูปสลักอะดอนิส** นั่งอยู่บนผ้าห่มสีซีดของฉันทัน ริมฝีปากของเขากระตุกขึ้น รูปสลักกลับคืนชีวิตชีวาอีกครั้ง

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 279)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “รูปสลักอะดอนิส” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก ซึ่ง “สลัก” มีความหมายประจำรูป หมายถึง ทำให้เป็นลวดลายหรือรูปภาพด้วยวิธีใช้สิ่วสกัด ตัด ตอก ดุน เป็นต้น เช่น รูปสลัก สลักไม้ สลักลูกนิมิต หรือใช้สิ่งอื่นขุด ขีดให้เป็นตัวหนังสือ เป็นต้น เช่น สลักชื่อบนหีบอนุหรี (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1138) รูปสลักจัดอยู่ในวงความหมายของวัตถุ

คำว่า “รูปสลักอะดอนิส” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเขาเป็นชายรูปงามอย่างไรที่ดี รวากับถูกแกะสลักมาอย่างประณีต อะดอนิส หมายถึง ชายรูปงามซึ่งเป็นต้นกำเนิดของดอกกุหลาบสัญลักษณ์แห่งความรักในตำนานเทพเจ้ากรีก

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “รูปสลักอะดอนิส” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “วัตถุ”

รูปสลักอะดอนิส

(งานศิลปะ)

(เกิดจากการแกะสลัก)

(เป็นชายรูปงาม)

(สมบูรณ์แบบ)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(เป็นชายรูปงาม)

(สมบูรณ์แบบ)

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทวัตถุมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยเปรียบคนรักเป็นรูปสลักที่มาจากตำนานกรีก กล่าวถึงอะดอนิสซึ่งเป็นชายหนุ่มรูปงามตามตำนานกล่าวไว้ ดังการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน

(เป็นชายรูปงาม) และ (สมบูรณ์แบบ) ของคำว่า “รูปสลักอะดอนิส” กับคุณสมบัติด้าน (เป็นชายรูปงาม) และ (สมบูรณ์แบบ) ของคนรัก ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

4.2.2 อุปลักษณฺ์สิ่งเหนือธรรมชาติ

สิ่งเหนือธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเหนือวิทยาการหรือเทคโนโลยีใดๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่สามารถหาที่มาหรือพิสูจน์ได้

อุปลักษณฺ์สิ่งเหนือธรรมชาติ หมายถึง อุปลักษณฺ์ที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งไม่มีชีวิตจำพวก เทวดา เทพ ปีศาจ หรือสิ่งเหนือธรรมชาติต่างๆ มาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับคนรัก จากการศึกษา พบรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ 6 รูป ดังนี้ เทพแห่งการทำลายล้าง ปีศาจ เทพเจ้ากรีก เทพบุตร เทวดา และฮีโร่

ในขณะที่อยู่โรงพยาบาล ตัวละครเอกฝ่ายหญิงพยายามจะคัดค้านจากตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเขาเป็นคนช่วยเธอจากอุบัติเหตุที่โรงเรียน

(25) เราทำหน้าบึ้งใส่กัน ฉันพูดขึ้นมาก่อน พยายามบังคับให้ตัวเองมีสมาธิ เพราะมีความเสี่ยงที่จะถูกใบหน้าที่งดงามโกรธเกรี้ยวของเขาทำให้เขว มันเหมือนสบตากับ เทพแห่งการทำลายล้าง นั่นแหละ

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 74)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เทพแห่งการทำลายล้าง” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับคนรักซึ่ง “เทพ” มีความหมายประจำรูป หมายถึง เทวดา (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 538) เทพแห่งการทำลายล้างจัดอยู่ในวงความหมายของสิ่งเหนือธรรมชาติ

คำว่า “เทพแห่งการทำลายล้าง” นำมาใช้เป็นอุปลักษณฺ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเขาดูโกรธเกรี้ยว พร้อมจะทำลายทุกสิ่ง ประหนึ่งเทพแห่งการทำลายล้างหรือเทพเจ้ามาร์ (Mar) เทพเจ้าแห่งสงครามในตำนานเทพเจ้ากรีก

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “เทพแห่งการทำลายล้าง” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สิ่งเหนือธรรมชาติ”

เทพแห่งการทำลายล้าง

(เทวดา)

(ชอบสงคราม)

(มีความดุร้าย)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(มีความดุร้าย)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยเปรียบเทียบตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นเทพที่มาจากตำนานกรีก เทพเจ้าแห่งการทำลายล้างซึ่งสื่อถึงความโกรธเกรี้ยว ดุร้าย ดังการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (มีความดุร้าย) ของ “เทพแห่งการทำลายล้าง” กับคุณสมบัติด้าน (มีความดุร้าย) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “เทพแห่งการทำลายล้าง” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่ตัวละครเอกฝ่ายชายขับรถพาตัวละครเอกฝ่ายหญิงกลับบ้าน ทั้งสองได้คุยกันถึงเรื่องราวของตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเขาอาจไม่ได้เป็นมนุษย์ธรรมดาอย่างที่เธอเห็น

(26) “ใช่” ฉันบอกเบาๆ “มันไม่สำคัญสำหรับฉันว่าคุณจะเป็นอะไร” แว่วยับยั้งแข็งกร้าวปรากฏขึ้นในน้ำเสียงเขา “คุณไม่สนใจจริงๆว่า ผมจะเป็น ปีศาจ ว่าผมไม่ใช่มนุษย์นะ”

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 178)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “ปีศาจ” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง ผี ลักษณะนามว่า ตน ปีศาจ ก็ว่า (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 699) ปีศาจจัดอยู่ในวงความหมายของสิ่งเหนือธรรมชาติ

คำว่า “ปีศาจ” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการเปรียบเทียบถึงตนเองว่ามีแต่ความน่ากลัวคล้ายกับปีศาจที่มักนำมาซึ่งความหวาดกลัว หายนะ และความตาย

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “ปีศาจ” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สิ่งเหนือธรรมชาติ”

ปีศาจ

(มาจากนรก)

(น่ากลัว)

(ชั่วร้าย)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(น่ากลัว)

(ชั่วร้าย)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยตัวละครเอกฝ่ายชายเปรียบถึงตัวเองในด้านลบเพื่อสื่อถึง ความชั่ว ความร้ายกาจของปีศาจที่อาจซ่อนอยู่ในตัวของเขาเอง ดังเช่นการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (น่ากลัว) และ (ชั่วร้าย) ของ “ปีศาจ” กับ คุณสมบัติด้าน (น่ากลัว) และ (ชั่วร้าย) ของ คนรัก ทำให้รูปภาพ “ปีศาจ” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเพิ่งออกจากห้องเรียนมาเจอตัวละครเอกฝ่ายชายที่กำลังยืนรอเธออยู่ที่หน้าห้องเรียนภาษาสเปน

(26) แต่ข้างนอกประตูห้องสเปนก็มีคนยืนพิงกำแพงอยู่ คนที่ดูเหมือน เทพเจ้ากรีก มากกว่าใครทั้งนั้น เอ็ดเวิร์ดกำลังรอฉันอยู่ เจสสิก้ามองแวบหนึ่ง กลอกตา และเดินผละไป

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 198)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เทพเจ้ากรีก” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรักซึ่ง “เทพเจ้า” มีความหมายประจำรูป หมายถึง เทวดาผู้เป็นใหญ่ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 539) เทพเจ้ากรีกจัดอยู่ในวงความหมายของสิ่งเหนือธรรมชาติ

คำว่า “เทพเจ้ากรีก” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครฝ่ายชายว่ามีรูปร่างสมบุรณ์แบบ แตกต่างจากคนทั่วไป ราวกับเทพเจ้ากรีกซึ่งเป็นเทพเจ้าที่มาจากตำนานกรีกโบราณ เป็นเหล่าเทพที่มีรูปร่างและน่าหลงใหล

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “เทพเจ้ากรีก” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สิ่งเหนือธรรมชาติ”

เทพเจ้ากรีก

(เทวดา)

(มีรูปร่าง)

(น่าหลงใหล)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(มีรูปร่าง)

(น่าหลงใหล)

จากการถ้อยความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อของผู้ใช้ภาษาที่เชื่อว่าเทพเจ้ากรีกเป็นเทพที่มีความงดงาม น่าหลงใหล เปรียบได้กับคนรักของตน ดังการถ้อยความคุณสมบัติทางความหมายด้าน (มีรูปร่าง) และ (น่าหลงใหล) ของคำว่า “เทพเจ้ากรีก” กับคุณสมบัติด้าน (มีรูปร่าง) และ (น่าหลงใหล) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “เทพเจ้ากรีก” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึง คนรัก

เช้าวันหนึ่งที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงรีบไปขึ้นรถของตัวละครเอกฝ่ายที่มารอรับเธอไปโรงเรียนด้วยกัน

(27) คราวนี้ฉันไม่ลังเลรีรอ รีบเดินขึ้นที่นั่งด้านคนขับ เพื่อจะเห็นหน้าเขาเร็วๆ เขายิ้มมุมปากให้ฉัน สะกดทั้งหัวใจและการหายใจ ฉันนึกไม่ออกว่าจะมีเทพบุตรที่หล่อรูปงามขนาดนี้ทุกอย่างในตัวเขาดีเลิศจนไม่ต้องเปลี่ยนแปลงอะไรอีกแล้ว

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 229)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เทพบุตร” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง เทวดาผู้ชาย (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 539) เทพบุตรจัดอยู่ในวงความหมายของสิ่งเหนือธรรมชาติ

คำว่า “เทพบุตร” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชายว่ามีรูปร่างสมบูรณ์แบบจนเกินบรรยาย เธอจึงเปรียบเทียบความงามของชายคนรักว่าเขาหล่อเหลาเหมือนเทพบุตรบนสวรรค์ที่มีรูปร่างกว่าคนธรรมดาบนโลก เนื่องจากครอบครัวของตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นครอบครัวแวมไพร์ที่มีลูกชายทั้งหมดสามคน เธอจึงมักกล่าวเสมอว่าเขาเป็นเทพบุตรที่มีรูปร่างกว่าเทพบุตรคนอื่นๆ หรือมีรูปร่างกว่าพี่ชายทั้งสองของเขานั่นเอง

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ้อยความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “เทพบุตร” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สิ่งเหนือธรรมชาติ”

เทพบุตร

(เทวดาผู้ชาย)

(สมบูรณ์แบบ)

(มีรูปงาม)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(สมบูรณ์แบบ)

(มีรูปงาม)

จากการถ้อยความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาษาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติมาใช้เป็นอุปลักษณคนรัก เป็นการเปรียบคนรักว่ามีรูปงาม สมบูรณ์แบบกว่าคนธรรมดาทั่วไป ดังการถ้อยความคุณสมบัตินางความหมายด้าน (สมบูรณ์แบบ) และ (มีรูปงาม) ของคำว่า “เทพบุตร” กับคุณสมบัตินาง (สมบูรณ์แบบ) และ (มีรูปงาม) ของคนรัก ทำให้รูปภาษา “เทพบุตร” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่พ่อของตัวละครเอกฝ่ายชายที่เป็นหมอกำลังทำการรักษาตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่ได้รับบาดเจ็บจากการทำร้าย ตัวละครเอกฝ่ายชายซึ่งอยู่ข้างๆ พยายามเรียกเธอเพื่อให้เธอมีสติอยู่ตลอดเวลา ไม่ให้สลบไปเสียก่อน

(29) ฉันพยายามจดจ่อกับเสียงของเทวดาแทน “เบลล่า ได้โปรด เบลล่า ฟังผมซิ ฟังผมนะ เบลล่า ได้โปรด ได้โปรด” เทวดาวิงวอน

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 411)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เทวดา” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง พวกชาวสวรรค์ที่มีตาทิพย์ หูทิพย์ และกินอาหารทิพย์ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 540) เทวดาจัดอยู่ในวงความหมายของสิ่งเหนือธรรมชาติ

คำว่า “เทวดา” นำมาใช้เป็นอุปลักษณคนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเป็นเทวดาบนสวรรค์ เพราะเธอคิดว่าเธอได้ตายไปแล้ว และมีชายคนรักเป็นเทวดามาเรียกเธอไปอยู่บนสวรรค์

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ้อยความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “เทวดา” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สิ่งเหนือธรรมชาติ”

เทวดา

(ผู้มีตาทิพย์ หูทิพย์)

(อยู่บนสวรรค์)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(อยู่บนสวรรค์)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติมาใช้เป็นอุปลักษณคนรัก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับคนรักว่ามีความสำคัญมาก เมื่อถึงจุดสุดทำของชีวิตก็จะได้พบกับเทวดาที่อยู่บนสรวงสวรรค์ ดังการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (อยู่บนสวรรค์) ของ “เทวดา” กับคุณสมบัติด้าน (อยู่บนสวรรค์) ของคนรัก ทำให้ รูปภาพ “เทวดา” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

ในขณะที่อยู่ที่โรงเรียน ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นที่สนใจของทุกๆ คนในโรงเรียนมาก เพราะเธอสามารถรอดจากเหตุการณ์รถพุ่งชนมาได้อย่างปาฏิหาริย์ซึ่งตรงกันข้ามกับตัวละครเอกฝ่ายชายที่ไม่มีใครกล่าวถึงเลย

(30) ดูเหมือนจะไม่มีใครห่วงเอ็ดเวิร์ดเลย แม้ว่าฉันจะอธิบายซ้ำแล้วซ้ำเล่าว่าเขาเป็น **ฮีโร่** เพราะเขาช่วยดึงฉันออกมาให้พ้นทางจนเกือบจะถูกชนไปด้วย ฉันพยายามพูดอย่างแข็งขัน แต่เจสสิก้า ไมค์ เरिक และคนอื่นๆ ต่างบอกว่าพวกเขามองไม่เห็นเอ็ดเวิร์ดเลยจนถูกรถตู้ลากออกไปแล้วนั่นแหละ

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 77)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “ฮีโร่” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก มีความหมายประจำรูป หมายถึง วีรบุรุษ ชายที่มีความกล้าหาญ เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1405) ฮีโร่จัดอยู่ในวงความหมายของสิ่งเหนือธรรมชาติ

คำว่า ฮีโร่ มาจากภาษากรีกโบราณราวศตวรรษที่ 14 ใช้กล่าวถึงผู้ชายที่มีความสามารถพล้ง และอำนาจเหนือคนธรรมดา เป็นเทพหรือครึ่งคนครึ่งเทพ ในยุคก่อน คำนี้ใช้เพื่อบอกเล่าเรื่องราวทางศาสนา ความคิด ความเชื่อของชาวกรีก จนกระทั่งปลายศตวรรษที่ 16 คำว่า ฮีโร่ ถูกใช้เป็นตัวแทนของความกล้าหาญ การยกย่องบุรุษ จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างเรื่องราวของอัศวิน ในปลายศตวรรษที่ 17 ชาวอังกฤษประยุกต์ใช้คำว่า heroes ในภาษาละติน ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับภาษากรีกเช่นกันคือ servo เป็นคำกริยา หมายถึง ปกป้อง มาใช้เป็น heros แต่หลังจากนั้นไม่

นานคำว่า heros มักจะถูกแปลว่ามีลักษณะเป็นพหูพจน์ จึงได้เปลี่ยนมาเป็น hero และใช้มาจนถึงปัจจุบัน (ธีระวุฒิ ปัญญา. 2550)

คำว่า “ฮีโร่” นำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายชายว่าเขาช่วยชีวิตเธอด้วยความกล้าหาญ และเสียสละเหมือนฮีโร่ในอดีต ฮีโร่ใช้พูดถึงเหล่าบรรดาเทพในตำนานกรีกเท่านั้น แต่ในปัจจุบันเราใช้เปรียบกับบุคคลที่มีความกล้าหาญ ความสามารถ ความเสียสละ หรือความดีงามต่างๆ ที่ทำเพื่อสาธารณะชน เช่น ฮีโร่ นักผจญเพลิง ผู้ช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย ฮีโร่ตำรวจผู้ช่วยเหลือตัวประกันจากผู้ก่อการร้าย ฮีโร่แพทย์ชาวไทยผู้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยเมืองฟุกุชิมะ เป็นต้น

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “ฮีโร่” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สิ่งเหนือธรรมชาติ”

ฮีโร่

(เสียสละ)

(กล้าหาญ)

(ปกป้องภัย)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(กล้าหาญ)

(ปกป้องคนรัก)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก สะท้อนให้เห็นถึงการยกย่องคนรักว่าเป็นวีรบุรุษ ซึ่งวีรบุรุษนี้มาจากตำนานกรีกโบราณโดยสมัยก่อนใช้กล่าวถึงครั้งคนครึ่งเทพเท่านั้น แต่ในที่นี้เป็นการเปรียบคนรักให้เป็นบุคคลสำคัญที่ทำวีรกรรมอันยิ่งใหญ่ ดังการถ่ายโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (กล้าหาญ) และ (ปกป้องภัย) ของ “ฮีโร่” กับคุณสมบัติด้าน (กล้าหาญ) และ (ปกป้องคนรัก) ของคนรัก ทำให้รูปภาพ “ฮีโร่” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

4.2.3 อุปลักษณณ์สิ่งเสพติด

สิ่งเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อยๆ มีอาการขาดยาเมื่อไม่ได้เสพ มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และทำให้สุขภาพทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืช หรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็น

ยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. 2522)

อุปลักษณสิ่งเสพติด หมายถึง อุปลักษณที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด มาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก จากการศึกษาพบรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งเสพติด 1 รูป คือ เฮโรอีน

ในขณะที่อยู่ในป่าด้วยกัน ตัวละครเอกฝ่ายชายพยายามอธิบายความรู้สึกของเขาที่มีต่อตัวละครเอกฝ่ายหญิง

(31) “สรุปที่คุณกำลังจะบอกก็คือ ฉันเป็นเฮโรอีนสำหรับคุณเธอ” ฉันหยอกพยายามทำให้อารมณ์ผ่อนคลาย เขายิ้มทันควัน ดูเหมือนจะชอบใจความพยายามของฉัน “ใช่แล้วคุณเป็นเฮโรอีนสำหรับผมเลยละ”

(สเตเฟนี เมเยอร์. 2548: 252)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เฮโรอีน” มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก เฮโรอีน มีความหมายประจำรูป หมายถึง ยาเสพติดที่ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมี จากปฏิกิริยาระหว่างมอร์ฟีนกับสารเคมีบางชนิด เป็นสารเสพติดอันตราย และผลที่ทำให้เกิดการเสพติดให้โทษที่ร้ายแรง มีลักษณะเป็นผงสีขาว สีนวล หรือสีครีม มีรสขม ไม่มีกลิ่น และออกฤทธิ์กดระบบประสาท มีอาการเสพติดทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีอาการขาดยาทางร่างกายอย่างรุนแรง ระบุให้เฮโรอีนเป็นยาเสพติดให้โทษ ห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครอง (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. 2522) เฮโรอีนจัดอยู่ในวงความหมายของสิ่งเสพติด

คำว่า “เฮโรอีน” นำมาใช้เป็นอุปลักษณคนรักที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายหญิงว่าสามารถทำให้เขาติดพัน หลงใหลในตัวเธอได้เช่นเดียวกับคุณสมบัติของยาเสพติด ประเภทเฮโรอีนซึ่งเป็นสารเสพติดชนิดร้ายแรงประเภทหนึ่ง

จากการศึกษาพบว่า เกิดกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางคือ “เฮโรอีน” ไปยังวงความหมายปลายทางคือ “คนรัก” ดังนี้

วงความหมายต้นทาง “สิ่งเสพติด”

เฮโรอีน

(เป็นสารเคมี)

(มีโทษร้ายแรง)

(ขาดไม่ได้)

วงความหมายปลายทาง “คนรัก”

คนรัก

(คนที่มีใจผูกพัน)

(ทำให้หลงใหล)

(ขาดไม่ได้)

จากการถ่ายโยงความหมายข้างต้น พบว่ามีการนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งเสพติดมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรัก โดยเปรียบตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นสารเสพติดอันตรรายซึ่งคล้ายกับการที่ไม่สามารถขาดคนรักได้แม้เสียวินาทีเดียว เปรียบได้กับผู้ติดยาที่มีอาการหยุดเสพได้เช่นเดียวกัน ดังการถ่ายโยงคุณสมบัติทางความหมายด้าน (ขาดไม่ได้) ของคำว่า “เฮโรอีน” กับคุณสมบัติด้าน (ขาดไม่ได้) ของคนรัก ทำให้อารมณ์ “เฮโรอีน” ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเพื่ออ้างถึงคนรัก

จากผลการศึกษารูปภาพที่ถูกนำมาใช้เป็นอุปลักษณณ์คนรักในการอ้างถึงตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่ายหญิงรวมถึงอุปลักษณณ์ที่ตัวละครทั้งสองใช้ในการอ้างถึงตัวเองที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกาฬ สามารถแสดงให้เห็นได้ดังตาราง 4.1

ตาราง 1 ตารางแสดงรูปภาพที่เป็นอุปลักษณคนรัก

ประเภทของอุปลักษณ		รูปภาพที่เป็นอุปลักษณคนรัก			
อุปลักษณใหญ่	อุปลักษณย่อย	ตัวละครชายอ้างถึงตัวเอง	ตัวละครชายอ้างถึงผู้หญิง	ตัวละครหญิงอ้างถึงตัวเอง	ตัวละครหญิงอ้างถึงผู้ชาย
สิ่งมีชีวิต	มนุษย์ (วัย)			เด็กห้าขวบ เด็กเอาแต่ใจ เด็กเล็ก เด็กหัดเดิน	
	มนุษย์ (การเจ็บป่วย)			คนปัญญาอ่อน คนพิการทางสมอง	พวกโรคจิต พวกวิปริต
	มนุษย์ (ตัวละคร)			ซูเปอร์แมน ลูอิส เลน	
	มนุษย์ (อาชีพ)				นักแสดงจอมเก่า นักสะกดจิต นายแบบบนรันเวย์
	มนุษย์ (ความคิด)				ภาพฝัน จินตนาการ
	สัตว์		นางสิงห์	นก แกะน้อย ลูกแมวน้ำ	อสรพิษ สิงโต
สิ่งไม่มีชีวิต	วัตถุ		แม่เหล็ก		ประติมากรรม รูปสลักอะดอนิส
	สิ่งเหนือธรรมชาติ	ปีศาจ			เทพแห่งการ- ทำลายล้าง เทพเจ้ากรีก เทพบุตร เทวดา ฮีโร่
	สิ่งเลพิติด		เฮโรซีน		

จากตาราง พบว่ามีการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับมนุษย์ในด้านต่างๆ ได้แก่ ้วย การเจ็บป่วย ตัวละคร อาชีพและความคิด มาใช้เปรียบเทียบถึงคนรักทั้งชายและหญิง อุปลักษณั มนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับวัย พบการเปรียบเทียบถึงคนรักฝ่ายหญิงเท่านั้นโดยเป็นการที่ ตัวละครเอกฝ่ายหญิงอ้างถึงตัวเอง 4 รูปคือ เด็กห้าขวบ เด็กเอาแต่ใจ เด็กเล็ก และเด็กหัดเดิน อุปลักษณัมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับการเจ็บป่วย พบการเปรียบเทียบถึงทั้งตัวละครเอกฝ่าย ชายและฝ่ายหญิง โดยพบการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายหญิง 2 รูปคือ คนปัญญาอ่อนและ คนพิการทางสมอง ส่วนการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชายพบ 2 รูปคือ พวกโรคจิตและ พวกวิปริต อุปลักษณัมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับตัวละครพบการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอก ฝ่ายหญิงเมื่ออ้างถึงตัวเอง 2 รูปคือ ซูเปอร์แมนและลูอิส เลน อุปลักษณัมนุษย์ที่มีความหมาย เกี่ยวกับอาชีพและความคิด พบการเปรียบเทียบที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงอ้างถึงตัวละครเอกฝ่าย ชาย 5 รูปคือ นักแสดงจอมเก๋ นักสะกดจิต นายแบบบนรันเวย์ ภาพฝัน และจินตนาการ

รูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์ถูกนำมาใช้กล่าวเปรียบเทียบถึง คนรักพบการเปรียบเทียบที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้อ้างถึงตัวเอง 3 รูปคือ นก แกะน้อย และ ลูกแมวน้ำ เมื่อตัวละครเอกฝ่ายหญิงอ้างถึงตัวละครเอกฝ่ายชายพบ 2 รูปคือ อสรพิษและสิงโต ส่วนการเปรียบเทียบที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการอ้างถึงตัวละครเอกฝ่ายหญิงพบเพียง 1 รูปคือ นางสิงห์

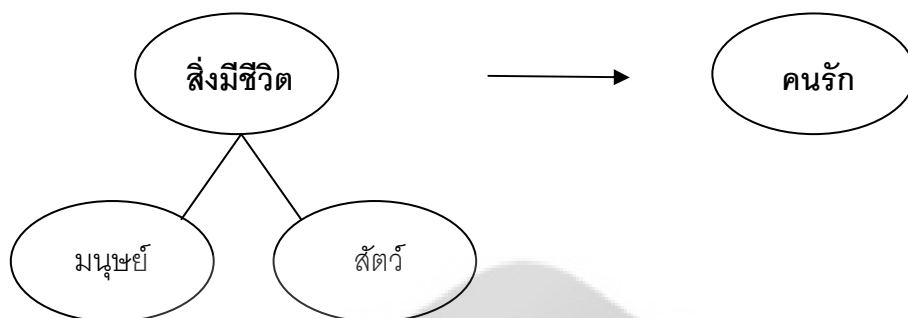
อุปลักษณัวัตถุ พบว่ามีการเปรียบเทียบถึงทั้งตัวละครเอกฝ่ายชายและตัวละครเอกฝ่าย หญิง โดยที่ตัวละครเอกฝ่ายชายอ้างถึงฝ่ายหญิง 1 รูปคือ แม่เหล็ก และตัวละครเอกฝ่ายหญิงอ้าง ถึงฝ่ายชาย 2 รูปคือ ประติมากรรมและรูปสลักอะดอนิส ส่วนอุปลักษณัสิ่งเหนือธรรมชาติ พบการ เปรียบเทียบที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงอ้างถึงตัวละครเอกฝ่ายชาย 5 รูปคือ เทพแห่งการทำลายล้าง เทพเจ้ากรีก เทพบุตร เทวดา และฮีโร่ พบตัวละครเอกฝ่ายชายอ้างถึงตัวเองอีก 1 รูปคือ ปีศาจ และอุปลักษณัสิ่งเสพติดพบการเปรียบเทียบที่ตัวละครเอกฝ่ายชายอ้างถึงฝ่ายหญิง 1 รูปเท่านั้น คือ เฮอร์อีน

จากการศึกษาพบว่า มีการใช้รูปภาพเปรียบเทียบถึงตัวละครฝ่ายชายมากกว่าตัวละคร ฝ่ายหญิงนั้นเป็นเพราะ ผู้แต่งได้ทำการเล่าเรื่องผ่านตัวละครฝ่ายหญิง โดยให้ตัวละครฝ่ายหญิง เป็นผู้เล่าเรื่องตลอดทั้งเรื่องนั่นเอง

ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะอธิบายถึงมโนทัศน์เกี่ยวกับคนรักที่ปรากฏในวรรณกรรมแปล เรื่อง แกร์ตติกาฬ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงระบบความคิดของผู้ใช้ภาษาในสังคมอเมริกา ดัง รายละเอียดต่อไปนี้

1. คนรักเป็นสิ่งมีชีวิต

จากการศึกษาพบว่า อุปลักษณ์คนรักเป็นสิ่งมีชีวิต สามารถสะท้อนให้เห็นถึงถึงมโนทัศน์เกี่ยวกับคนรักของคนอเมริกันที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา ได้ว่า คนรักเป็นสิ่งมีชีวิต ได้แก่ คนรักเป็นมนุษย์และคนรักเป็นสัตว์ ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนภาพแสดงมโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งมีชีวิต

จากการศึกษาอุปลักษณ์คนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา ผู้วิจัยพบว่า ภาษานำมาใช้เปรียบเทียบกับคนรักเป็นสิ่งมีชีวิตทั้งที่เป็นมนุษย์และสัตว์มีดังนี้

1.1 คนรักเป็นมนุษย์

จากอุปลักษณ์มนุษย์ที่นำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาชาวอเมริกัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) วัย

อุปลักษณ์มนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับวัย ถูกนำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า “คนรัก(หญิง) เป็นเด็ก” โดยผู้หญิงมักเปรียบตัวเองเป็นเด็ก อาจเพื่อเป็นการสะท้อนถึงความน่ารัก น่าทะนุถนอม ไร้เดียงสา ความไม่รู้ ความอ่อนแอ การต้องการการปกป้อง โดยใช้ลักษณะ พฤติกรรมต่างๆ ของเด็กมาเปรียบเทียบกับตัวเองเมื่ออยู่กับคนรัก เพื่อบ่งบอกถึงความต้องการสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากคนรัก เช่น เด็กหัดเดิน อาจหมายถึง หญิงสาวต้องการการดูแลและการประคับประคองจากคนรัก เป็นต้น

2) การเจ็บป่วย

อุปลักษณ์มนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ถูกนำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า “คนรัก(หญิง)

เป็นการเจ็บป่วย” โดยเปรียบเทียบการเจ็บป่วยกับพฤติกรรมของหญิงสาวที่ผิดปกติ แปลกไปจากเดิม น่ายาย อันเกินจากความประหม่า เขินอาย สับสน เมื่ออยู่ต่อหน้าชายคนรัก เช่น การจ้องชายคนรักจนรู้สึกตัวเหมือนคนปัญญาอ่อน เป็นต้น และพบการกล่าวเปรียบถึงคนรักชายเพียง 1 รูปเท่านั้นคือ พวกโรคจิต

3) ตัวละคร

อุปลักษณมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับตัวละคร ถูกนำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า “คนรัก(หญิง) เป็นตัวละคร” โดยผู้หญิงเปรียบเทียบว่าตัวเองปรารถนาจะเก่งกาจ มีความสามารถเหมือนตัวละครยอดมนุษย์ในการ์ตูน ที่โด่งดังเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกอย่างเช่น ซูเปอร์แมน

4) อาชีพ

อุปลักษณมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับอาชีพ ถูกนำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า “คนรัก(ชาย) เป็นอาชีพ” สังเกตได้จาก การที่ผู้หญิงเปรียบเทียบคนรักฝ่ายชายกับอาชีพต่างๆ เพื่อแสดงถึงลักษณะความโดดเด่นทางด้านใดด้านหนึ่งเป็นสำคัญ เช่น โดดเด่นทางด้านรูปร่าง หน้าตา บุคลิก จึงเปรียบเทียบให้ชายคนรักเป็นนายแบบ หรือมีความสามารถในการโกหกได้อย่างแนบเนียนจึงเปรียบเป็นนักแสดงจอมเก่า เป็นต้น

5) ความคิด

อุปลักษณมนุษย์ที่มีความหมายเกี่ยวกับความคิด ถูกนำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า “คนรัก(ชาย) เป็นความคิด” เพื่อแสดงถึงความเป็นไปไม่ได้ ไม่มีตัวตนของชายคนรัก เป็นดังสิ่งสวยงามที่หญิงสาวเพ้อฝัน จินตนาการไปเองจึงมีการเปรียบกับ ภาพฝันและจินตนาการ เป็นต้น

1.2 คนรักเป็นสัตว์

อุปลักษณสัตว์ หรือรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์ ถูกนำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกา แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า “คนรักเป็นสัตว์” เนื่องจากลักษณะทางกายภาพที่สอดคล้องกันของคนและสัตว์ กล่าวคือรูปภาษาที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ จะถูกนำมาใช้เปรียบเทียบถึงทั้งคนรักฝ่ายชายและหญิง โดยแตกต่างกันที่ ลักษณะสำคัญของสัตว์ประเภทนั้นๆ ฝ่ายชายมักถูกเปรียบเทียบให้เป็นสัตว์ใหญ่ที่มีความเป็นผู้นำ ความแข็งแรง ความกล้าหาญ และเป็นนักล่า ได้แก่ สิงโตและอสรพิษ ในทางตรงข้ามฝ่ายหญิง

จะถูกเปรียบเทียบเป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็กกว่า เป็นผู้ตาม ผู้ถูกล่า อ่อนแอ ต้องการการปกป้อง ได้แก่ นก เกล็น้อย และลูกแมวน้ำ

2. คนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต

จากการศึกษาพบว่า อุปลักษณ์คนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต สามารถสะท้อนให้เห็นถึงถึงมโนทัศน์เกี่ยวกับคนรักของคนอเมริกันที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล ได้ว่า คนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่ คนรักเป็นวัตถุ คนรักเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติ และคนรักเป็นสิ่งเสพติด ดังแผนภาพที่ 6.3

ภาพประกอบ 4 แผนภาพแสดงมโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต

จากการศึกษาอุปลักษณ์คนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล ผู้วิจัยพบว่า รูปภาพที่นำมาใช้เปรียบเทียบถึงคนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิตทั้งที่เป็นวัตถุ สิ่งเหนือธรรมชาติ และสิ่งเสพติด มีดังนี้

2.1 คนรักเป็นวัตถุ

จากการศึกษาอุปลักษณ์คนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล ผู้วิจัยพบว่า รูปภาพที่นำมาใช้เปรียบเทียบถึงคนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทวัตถุ นำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า “คนรัก(ชาย) เป็นวัตถุ” กล่าวคือ หญิงสาวมักเปรียบเทียบชายคนรักเป็นวัตถุ โดยเปรียบเทียบประติมากรรมและรูปสลักอะคอนิส เพื่อแสดงถึงความงดงามไร้ที่ติของชายคนรัก เป็นต้น

2.2 คนรักเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติ

จากการศึกษาอุปนิสัยคนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล ผู้วิจัยพบว่า รูปภาพาที่นำมาใช้เปรียบเทียบถึงคนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติถูกนำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า “คนรัก(ชาย) เป็นสิ่งเหนือธรรมชาติ” เพราะหญิงสาวเปรียบเทียบชายคนรักเป็นสิ่งที่ไม่มีอยู่จริงในโลก แต่เป็นเพียงตัวแทนของความดั่งาม ความมั่งงาม ความสูงส่ง ดังเช่น เทพ เทวดา เทพบุตร เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงความรัก ความหลงใหลที่หญิงสาวมีให้คนรักนั่นเอง แต่ในทางตรงกันข้าม หากเกิดความบาดหมางหรือผิดใจกัน หญิงสาวจะเปรียบชายคนรักเป็นตัวแทนของความชั่วร้าย ความน่ากลัว ดังเช่น ปีศาจ เป็นต้น

2.3 คนรักเป็นสิ่งเสพติด

จากการศึกษาอุปนิสัยคนรักที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล ผู้วิจัยพบว่า รูปภาพาที่นำมาใช้เปรียบเทียบถึงคนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งเสพติดถูกนำมาใช้กล่าวถึงคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า “คนรัก(หญิง) เป็นสิ่งเสพติด” เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ของลักษณะเด่นของวัตถุดังกล่าวกับคนรัก กล่าวคือ ชายหนุ่มเปรียบหญิงสาวว่าทำให้เขาหลงใหล คลั่งใคล้ได้มากมายเปรียบได้คุณสมบัติของยาเสพติดรุนแรงเช่น เฮโรอีน เป็นต้น

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “อุปลักษณคนรักในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล” มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาและจัดประเภทอุปลักษณคนรัก 2) เพื่อวิเคราะห์การถ่ายทอดความหมายของอุปลักษณคนรัก และ 3) เพื่อศึกษาความแตกต่างของการใช้รูปภาพในการเรียกคนรักระหว่างฝ่ายชายและฝ่ายหญิง โดยเก็บข้อมูลรูปภาพที่เป็น อุปลักษณคนรักทั้งหมดที่พบในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล ที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2548 จากนั้นนำอุปลักษณดังกล่าวมาจำแนกประเภท โดยพิจารณาจากความหมายประจำรูปและแสดงการถ่ายทอดความหมายจากวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทาง รวมทั้งอธิบายมโนทัศน์ที่เกิดจากการใช้อุปลักษณคนรักเพื่อแสดงให้เห็นถึงระบบความคิดของคนในสังคมอเมริกาในเรื่องของคนรัก ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

จากการเก็บข้อมูลรูปภาพที่เป็นอุปลักษณคนรัก พบอุปลักษณทั้งสิ้นจำนวน 31 อุปลักษณ สามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่างๆ ตามวงความหมายได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ อุปลักษณสิ่งมีชีวิตและ อุปลักษณสิ่งไม่มีชีวิต อุปลักษณแต่ละประเภทสามารถจำแนกเป็นประเภทย่อยตามความหมายได้ 5 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. อุปลักษณสิ่งมีชีวิต
 - 1.1 อุปลักษณมนุษย์
 - 1.2 อุปลักษณสัตว์
2. อุปลักษณสิ่งไม่มีชีวิต
 - 2.1 อุปลักษณวัตถุ
 - 2.2 อุปลักษณสิ่งเหนือธรรมชาติ
 - 2.3 อุปลักษณสิ่งเสพติด

จากการศึกษารูปภาพที่นำมาใช้เป็นอุปลักษณคนรัก ที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล ผู้วิจัยพบว่า การใช้อุปลักษณดังกล่าวสามารถสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์เกี่ยวกับคนรักในสังคมอเมริกา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. คนรักเป็นสิ่งมีชีวิต
 - 1.1 คนรักเป็นมนุษย์
 - 1.2 คนรักเป็นสัตว์

2. คนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต

2.1 คนรักเป็นวัตถุ

2.2. คนรักเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติ

2.3 คนรักเป็นสิ่งเสียดสี

จากการศึกษาพบว่า มีการใช้รูปภาพที่เป็นอุปลักษณ์ที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวเอง โดยเปรียบเทียบเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติ พบเพียง 1 รูป คือ ปีสาค และรูปภาพที่เป็นอุปลักษณ์ที่ตัวละครเอกฝ่ายชายใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายหญิง จะเปรียบเทียบคนรักเป็นสิ่งมีชีวิต ประเภทสัตว์ พบ 1 รูปคือ นางสิงห์ เปรียบหญิงคนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทวัตถุ พบ 1 รูปคือ แม่เหล็ก และเปรียบเทียบเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทสิ่งเสียดสีอีก 1 รูปคือ เฮโรอีน

รูปภาพที่เป็นอุปลักษณ์ที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวเอง การเปรียบเทียบตัวเองเป็นสิ่งมีชีวิต ประเภทมนุษย์ พบ 8 รูป คือ เด็กห้าขวบ เด็กเอาแต่ใจ เด็กเล็ก เด็กหัดเดิน คนปัญญาอ่อน คนพิการทางสมอง ซูเปอร์แมน และลูอิส เลน การเปรียบเทียบตัวเองเป็นสิ่งมีชีวิต ประเภทสัตว์ พบ 3 รูป คือ นก แกะน้อย และลูกแมวน้ำ รูปภาพที่เป็นอุปลักษณ์ที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงใช้ในการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายชาย จะเปรียบเทียบคนรักเป็นสิ่งมีชีวิต ประเภทมนุษย์ พบ 7 รูป คือ พวกโรคจิต พวกวิปริต นักแสดงจอมเก๋า นักสะกดจิต นายแบบบนรันเวย์ ภาพฝันและจินตนาการ การเปรียบเทียบคนรักเป็นสิ่งมีชีวิต ประเภทสัตว์ พบ 2 รูป คือ อสรพิษและสิงโต เปรียบชายคนรักเป็นสิ่งมีชีวิต ประเภทวัตถุ พบ 2 รูป คือ ประติมากรรมและรูปสลักอะดอนิส สุดท้ายคือการเปรียบเทียบคนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติ พบทั้งหมด 5 รูป คือ เทพแห่งการทำลายล้าง เทพเจ้ากรีก เทพบุตร เทวดา และฮีโร่

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาอุปลักษณ์คนรัก ในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ดติกา พบว่ารูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับมนุษย์ ประเภทวัย พบการเปรียบเทียบถึงตัวละครเอกฝ่ายหญิงเท่านั้น ซึ่งสามารถแสดงถึงระบบมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ว่า หญิงสาวมักเปรียบตัวเองเป็นเด็กที่อ่อนแอ ต้องการการปกป้อง การดูแล ประคับประคองจากชายคนรัก รวมถึงสะท้อนให้เห็นว่าหญิงสาวเปรียบตัวเองกับเด็กเพื่อบ่งบอกถึงความเยาว์วัย ความน่ารัก น่าทะนุถนอม นั่นเอง แต่หากเมื่อต้องการเปรียบเทียบตัวเองเมื่อแสดงพฤติกรรมที่แปลกๆ ออกมาเมื่ออยู่ต่อหน้าชายคนรัก มักจะเปรียบได้กับอุปลักษณ์การเจ็บป่วย เช่น คนปัญญาอ่อน คนพิการทางสมอง เป็นต้น เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังสามารถเห็นภาพได้อย่างชัดเจนว่า ตัวเองแสดงอาการบางอย่างออกมาคล้ายกับผู้มีอาการเจ็บป่วย ผิดปกติทางใดทางหนึ่ง รวมถึงการที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเปรียบถึงฝ่ายชายว่าแสดงอาการผิดปกติบางอย่างออกมาก็

จะเปรียบกับการเจ็บป่วยเช่นเดียวกัน ดังตัวอย่างรูปภาษาคือ พวกโรคจิต พวกวิปริต เป็นต้น เป็นที่น่าสังเกตว่าหากเปรียบเทียบกับรูปภาษาในชีวิตประจำวันที่ปรากฏในสังคมไทยจะพบว่า การเปรียบคนรักกับการเจ็บป่วยเป็นคำที่ค่อนข้างรุนแรงและอาจทำให้ขุนข้องหมองใจกันได้ เช่น “นี่คุณ**บ้า**รีเปล่าเนี่ยที่ทำแบบนี้ล่ะ” และ “พวกโรคจิต...ชอบแกล้งคนอื่นแรงๆ คิดว่าสนุกนักหรือ” เป็นต้น จากตัวอย่างจะพบว่ารูปภาษาที่ปรากฏถือว่าค่อนข้างแรงสำหรับคนไทยและมักไม่นิยมใช้อุปลักษณะการเจ็บป่วยกับคนรักเท่าไรนัก มักจะปรากฏในกรณีที่ว่า ด่าทอ หรือตำหนิมากกว่า

รูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์ที่นำมาใช้กล่าวเปรียบเทียบกับ ตัวละครเอกฝ่ายหญิงจะพบว่า หญิงสาวมักถูกเปรียบได้กับสัตว์เล็กที่มีความอ่อนแอ มักตกเป็นฝ่ายถูกล่า แต่ในขณะเดียวกันก็แฝงไปด้วยความน่ารัก น่าทะนุถนอม อาทิเช่น นก แก่น้อย ลูกแมวน้ำ เป็นต้น ส่วนการเปรียบเทียบกับตัวละครเอกฝ่ายชายมักเปรียบให้เป็นสัตว์ใหญ่ที่มีความกล้าหาญ เป็นผู้นำ เป็นนักล่า แฝงไปด้วยความอันตราย เช่น สิงโต อสรพิษ เป็นต้น การเปรียบเทียบกับดังกล่าวนี้นี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษามองผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ ด้อยกว่าเพศชาย แต่หากในยามที่หญิงสาวแสดงความกล้าหาญดุจชายชาติตรี ฝ่ายชายก็สามารถเปรียบหญิงสาวเป็นนางสิ่งที่จะต้องอาจทัดเทียมกับเพศชายได้เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้มนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มีต่อชายคนรักสามารถสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวของความเชื่อเรื่องตำนานกรีก-โรมัน โดยการที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเปรียบชายคนรักเป็นดังสิ่งไม่มีชีวิตประเภทวัตถุ ที่เป็นงานศิลปะ มีความงดงาม ความประณีต ตัวอย่างรูปภาษาเช่น ประติมากรรม รูปสลักอะดอนิส เป็นต้น เพื่อบ่งบอกว่าชายคนรักเป็นชายรูปงามอย่างไรก็ดี เป็นดังตัวแทนของความรักซึ่งเปรียบได้กับ เทพอะดอนิสซึ่งมาจากตำนานกรีก-โรมันซึ่งเชื่อว่าอะดอนิส คือชายรูปงาม มีสัญลักษณ์เป็นดอกกุหลาบสีแดง เป็นตัวแทนของความรัก จากการศึกษายังพบว่าตัวละครเอกฝ่ายชายเปรียบหญิงคนรักเป็นวัตถุ จะเปรียบได้กับแม่เหล็ก ที่มักดึงดูดเหตุการณ์อันตรายเข้ามาเสมอๆ นั้นหมายถึง เป็นหน้าที่ของชายชาติตรีที่ต้องปกป้องหญิงสาวที่ตนรักนั่นเอง นอกจากนั้นเมื่อตัวละครเอกฝ่ายชายกล่าวเปรียบถึงตัวเองในแง่ลบ จะเปรียบตัวเองได้กับสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติ โดยเปรียบตัวเองเป็นดังปีศาจ ที่มีแต่ความชั่วร้าย เนื่องจากในบทประพันธ์กล่าวไว้ว่า ตัวละครเอกฝ่ายชายเป็นแวมไพร์ ดำรงชีพด้วยเลือดของสิ่งมีชีวิต ฉะนั้นเขาจึงมองตัวเองว่าเป็นคนไม่ดี ไม่ได้มีความงดงามและสมบูรณ์แบบอย่างที่ยิ่งคนรักได้กล่าวไว้แต่อย่างใด

จากการศึกษาอุปลักษณะคนรัก ในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ดติกา เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลการศึกษาอุปลักษณะสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ ประเภทวัย ไม่พบรูปภาษาที่เกี่ยวข้องกับวัยอื่นๆ เลย นอกจากวัยเด็กเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะมนทัศน์ที่มนุษย์มีเกี่ยวกับวัยเด็ก ว่าเป็นวัยที่ยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ต้องการการปกป้องดูแล เอาใจใส่อยู่เสมอ จึงเปรียบหญิงสาวที่ถูกคนรักคอย

ประทับใจและประทับใจอยู่แล้วว่าเป็นเด็ก รวมถึงการที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงเปรียบตนเองว่าแสดงพฤติกรรมต่างๆ คล้ายเด็ก ซึ่งอาจเป็นเพราะเป็นกิริยาอาการที่ดูน่ารักมากกว่าน่าขง เช่น แลบลิ้น เอาแต่ใจ เป็นต้น การเปรียบเทียบคนรักเป็นเด็กที่พบในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกาณนี้ หากเปรียบเทียบกับรูปภาพในชีวิตรประจำวันที่เราพบในสังคมไทยจะพบว่า ในสังคมไทยมีการเปรียบคนรักกับวัยอื่นๆ ด้วย เช่น “ชี้หูตึงใจแบบนี้ผมว่าคุณกำลังจะเข้าวัยทองแล้วแน่ๆ เลย” “ที่รัก...อย่าบ่นเป็นคนแก่แบบนี้สิคะ” หรือ “อายุปาเข้าไปปุนนี่ละ...ยังทำตัวเป็นวัยรุ่นน่ะไปได้” เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์ตติกาณ ในภาคแรกเท่านั้น ยังเหลือภาคอื่นๆ อีก 4 เล่ม หากได้ทำการศึกษาข้อมูลทั้งหมด อาจเป็นไปได้ว่าจะพบข้อมูลรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับวัยอื่นๆ ในการเปรียบเทียบถึงคนรัก

มโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งมีชีวิต ประเภทมนุษย์ จำพวกอาชีพ ที่พบในการศึกษารักรังนี้พบ รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับการแสดงเช่น นักแสดงจอมเก๋า เป็นต้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสินีนาฏ วัฒนสุข (2549) เรื่อง “อุปนิสัยนักแสดงอารมณ์รักในเพลงไทยสากลสำหรับวัยรุ่นไทย” โดยผลการวิจัยของสินีนาฏพบว่ามีผู้นำเอารูปภาพที่เกี่ยวข้องกับการแสดงมาใช้กล่าวเปรียบเทียบถึงบุคคลผู้มีอารมณ์รัก โดยสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาระดับความสัมพันธ์ของบุคคลที่เปรียบได้กับการแสดง บทบาท การดำเนินเรื่องราวของชีวิตรูปภาพที่พบได้แก่ ตัวเอก ตัวประกอบ ฉาก ตอน นิทาน เรื่องราว นิยาย ตัวอย่างประโยคเช่น “หากเส้นทางนี้มีเราเดินกันต่อไปเป็นตัวเอกในนิยาย” จากตัวอย่างเป็นการเปรียบคู่รักเป็นดังพระเอกและนางเอกของละครที่ต่างมีบทบาทในการดำเนินเรื่องราวไปจนจบ การแสดงจึงถูกนำมาเปรียบเทียบกับคนรักหรือผู้มีอารมณ์รัก

มโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์ที่พบในการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึง การให้ความสำคัญเรื่องเพศ โดยเพศชายจะเป็นเพศที่แข็งแรงและกล้าหาญ จึงเปรียบเป็นสัตว์ใหญ่หรือสัตว์ที่มีพลังและอำนาจมากกว่าเพศหญิง อาทิเช่น สิงโต อสรพิษ เป็นต้น ส่วนเพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ แข็งแรงน้อยกว่าเพศชายจึงถูกเปรียบเป็นสัตว์ที่อ่อนแอ มักตกเป็นเหยื่อ เช่น แก่น้อย ลูกแมว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อต้องการเปรียบเทียบหญิงสาวเพื่อแสดงถึงความกล้าหาญก็จะเปรียบผู้หญิงเป็นนางสิงห์ เพื่อต้องการสื่อถึงความกล้าหาญ ไม่เกรงกลัวต่อสิ่งใด เทียบเท่าผู้ชายได้เช่นกัน มโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์นี้ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ มรินดา บุรรุ่งโรจน์ (2548) เรื่อง “อุปนิสัยเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงในบทเพลงลูกทุ่งไทย” ที่พบว่า ผู้ใช้ภาษามองผู้หญิงเป็นสัตว์ โดยสัตว์จะถูกนำมาเปรียบเทียบกับผู้หญิงเนื่องจากลักษณะทางกายภาพของสัตว์สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของผู้หญิง ดังตัวอย่าง “น้องเป็นนกที่ใจเป็นไม้ ให้น้องสบายอาศัยวังนอน” จากตัวอย่างผู้หญิงเปรียบได้กับนกที่อ่อนแอ หวาดกลัวง่าย ต้องการการดูแลปกป้องจากชายคนรัก เป็นต้น จากตัวอย่างการศึกษาจะพบว่า มโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์ปรากฏทั้งในสังคมไทยและ

สังคมอเมริกัน ดังจะพบจากตัวอย่างที่มีการเปรียบเทียบผู้หญิงเป็นนก โดยทั้งสองสังคมนี้มีมโนทัศน์ที่เหมือนกันคือ ผู้หญิงเป็นเพศที่ตกใจง่ายกับสถานการณ์ต่างๆ รอบตัว ดังเช่นในตัวอย่างที่พบว่าตัวละครเอกฝ่ายหญิงนั่งนั่ง ตกใจกับท่าทางของชายคนรักที่เปลี่ยนไป เปรียบได้กับนกนั่นเอง

มโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทวัตถุ ที่พบในการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องตำนานกรีกโบราณ เรื่องราวของเทพเจ้าศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ของคนอเมริกัน ตัวอย่างเช่น การเปรียบเทียบชายคนรักเป็น “รูปสลักอะดอนิส” โดยเปรียบเทียบเขาเป็นชายรูปงามอย่างไร้ที่ติ ราวกับถูกแกะสลักมาอย่างประณีต โดยเปรียบเทียบเจาะจงให้เป็น อะดอนิส ซึ่งหมายถึง ชายรูปงามซึ่งเป็นต้นกำเนิดของดอกกุหลาบสัญลักษณ์แห่งความรักในตำนานเทพเจ้ากรีก นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยยังพบว่า มโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติ สามารถสะท้อนให้เห็นความคิดของผู้ใช้ภาษาในสังคมอเมริกันที่มีต่อคนรักว่าเรื่องราวของเทพ เทวดา เทพเจ้า ที่มาจากตำนานกรีกโบราณนั้นมีความเกี่ยวข้องกับมโนทัศน์ของผู้พูด รูปภาพที่พบได้แก่ เทพแห่งการทำลายล้าง เทพเจ้ากรีก และฮีโร่ เป็นต้น ดังตัวอย่าง คำว่า “เทพแห่งการทำลายล้าง” หมายถึง ชายคนรักที่ดูโกรธเกรี้ยวประหนึ่งเทพแห่งการทำลายล้างหรือเทพเจ้ามาร์ (Mar) ในตำนานเทพเจ้ากรีก ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นเทพที่หลงใหลการทำสงครามและการทำลายล้าง ในขณะที่เดียวกันก็เป็นชายที่มีรูปงามตามลักษณะของเทพเจ้าในตำนาน การเปรียบเทียบคนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติ ที่พบในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แรกวัตติกาลนี้ หากเปรียบเทียบกับรูปภาพในชีวิตประจำวันที่ปรากฏในสังคมไทยจะพบว่า ในสังคมไทยมีการเปรียบคนรักกับสิ่งเหนือธรรมชาติเช่นกัน ดังตัวอย่าง “ชายคนที่ฉันหลงรักหล่อขึ้นเทพเลยเธอ” “พ่อเทพบุตรของฉันเดินมาอุ่นแล้ว” “เขาเป็นดังฮีโร่ในดวงใจของฉันเลยแหละ” เป็นต้น จากตัวอย่างพบว่าทั้งสังคมไทยและสังคมอเมริกันมีการเปรียบเทียบคนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทสิ่งเหนือธรรมชาติเช่นเดียวกัน แตกต่างกันตรงที่สังคมอเมริกันจะได้รับอิทธิพลของตำนานกรีกที่ฝังรากลึกในวัฒนธรรมเชื่อของชาวอเมริกัน จึงปรากฏชื่อของเทพที่มีลักษณะเด่นแตกต่างกันออกไปเช่น เทพเจ้าแห่งการทำลายล้าง และเทพเจ้ากรีก เป็นต้น

นอกจากนั้นมโนทัศน์คนรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ประเภทยาเสพติดที่พบในการศึกษามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ มิรินด้า นูรรุ่งโรจน์ (2548) ตัวอย่าง “หลงรักแม่ค้าเหมือนคนบ้า ยาฝิ่น” จากตัวอย่างสะท้อนมโนทัศน์ว่า ผู้หญิงเป็นบุคคลที่สำคัญต่อผู้ชาย สามารถทำให้ผู้ชายมีความสุข แต่เมื่อไม่พบหน้าหรือผู้หญิงไม่สนใจก็สามารถทำให้ผู้ชายเกิดความทุกข์ทรมานใจได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือผู้หญิงเปรียบเป็นสิ่งเสพติด ซึ่งสะท้อนระบบความคิดว่าผู้หญิงมีอิทธิพลต่อผู้ชาย การใช้อุปมาอุปไมยเกี่ยวกับสิ่งเสพติด มีมโนทัศน์แสดงถึงความสำคัญของผู้หญิงต่อชีวิตผู้ชาย โดยสามารถให้ชีวิตและทำลายชีวิตได้เช่นเดียวกับคุณสมบัติของสิ่งเสพติด

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาอุปลักษณะคนรัก ที่ปรากฏในงานวรรณกรรมแปลเรื่อง แกร์รัตติกาล ผู้วิจัยพบว่ายังมีประเด็นอื่นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาอุปลักษณะคนรักที่ปรากฏในสื่อประเภทอื่นๆ เช่น บทละคร เพลง นิยายไทย เป็นต้น เพื่อให้เห็นถึงรูปภาพที่ใช้เป็นอุปลักษณะคนรักในสื่อที่แตกต่างออกไป
2. ควรมีการศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับคนรักโดยเปรียบเทียบระหว่างสองภาษา เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์เกี่ยวกับคนรักของคนในสังคมต่างๆ
3. ควรมีการศึกษาอุปลักษณะคนรักในยุคสมัยที่ต่างกัน เพื่อศึกษาความแตกต่างของรูปภาพที่ใช้เป็นอุปลักษณะคนรักในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติกร มีทรัพย์. (2524). *ความหมายแห่งความรัก: วิเคราะห์เชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ต้นหมาก.
- จิตติมา จารยะธรรม. (2539). *อุปลักษณะสงครามในข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ไทย*. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัชวดี ศรีลัมพ์. (2550). *อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ในนาฏยภาษา*. กรุงเทพมหานคร: งบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2549-2550.
- (2545). *ภาษากับความหมาย: ภาษาศาสตร์เบื้องต้น*. หน้า 131-135. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2541). *การตีความอุปลักษณะในภาษาไทย ในวารสารภาษาและวรรณคดีไทย ปีที่ 15*. หน้า 138-154. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระวุฒิ ปัญญา. (2550). *ตำนานกรีก-โรมัน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ที่ วาทีน พับลิเคชั่น.
- นันทนา วงษ์ไทย. (2552). *อุปลักษณะประสาธสัมพันธ์ในภาษาไทย: การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์ปริชาน*. วิทยานิพนธ์ ปรัชญา (ภาษาศาสตร์). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นพวรรณ พันธุเมธา. (2544). *คลังคำ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- เปรมกมล สถิตเดชกุญชร. (2551). *การศึกษากระบวนการทางความหมายของอุปลักษณะจากอินเทอร์เน็ตในภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาศาสตร์.
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2547). *ภาพรวมของการศึกษาสหศาสตร์และภาษาศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พี. เอ็น. กุนนา. (2525). *อาณาจักรแห่งชีวิตและความรัก*. แปลโดย นวลฉวี พานิชกุล และ สมบูรณ์ ศุภศิลป์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). *พัฒนาการวัยรุ่น*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ดันอ้อ แกรมมี่ จำกัด.
- รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม. (2551). *อุปลักษณะที่นักการเมืองใช้: การศึกษาตามแนววรรณคดีปริชานและวัจนปฏิบัติศาสตร์*. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มีรินดา บุรรุ่งโรจน์. (2548). *อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงในบทเพลงลูกทุ่งไทย*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ราชบัณฑิตสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุ่งทิพย์ รัตนานุสร. (2552). *อุปลักษณะกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข. (2550). *คู่มือการปฏิบัติงานการสร้างเสริมและดูแลสุขภาพในแต่ละวัย*. อุบลราชธานี: สำนักพิมพ์เมดิคัล มีเดีย.
- ศูนย์จิตนบำบัดอัลฟาวิช. (2550). *การรักษแบบจิตบำบัด*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สวนหลวง
- สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. (2544). *คู่มือหมอชาวบ้าน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน
- สเตเฟนี เมเยอร์. (2548). *แรกรัตติกาล*. แปลโดย เจนจิรา เสรีโยธิน. (2548). กรุงเทพมหานคร: ปราชญ์เปรียว.
- สินีนาง วัฒนสุข. (2549). *อุปลักษณะแสดงความรักในเพลงไทยสากลสำหรับวัยรุ่นไทย*. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2552). *พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข
- อนุมานราชธน. พระยา. (2499). *นิรุกติศาสตร์ ภาค 2*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- อนุช อาภาภิรม. (2544). *เรื่องของความรัก*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สายธาร.
- Croft, W; & Cruse, D.A. (2004). *Cognitive Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cruse, A. (2004). *Meaning in Language: An introduction to semantics and Pragmatics*. Oxford: Oxford University Press.
- Kövecses, Z. (2002). *Metaphor: a practical introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- (2545). *Metaphor and Emotion*. Cambridge: Canbridge University Press.
- Lakoff, George; & Johnson, Mark. (1980). *Metaphor We Live By*. Chicago and London: The University of Chicago Press.

Rosamund, Moon; & Knowles, Murray. (2005). *Introducing Metaphor*. Abingdon: Routledge.

Ungerer, F; & Schmid, H. (1996). *An Introduction to Cognitive Linguistics*. London: Longman.

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	พิมพ์นารา ไพลินนุรักษ์
วันเดือนปีเกิด	15 สิงหาคม 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดน่าน
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	455/79 หมู่บ้านกัลปพฤกษ์ ถนนรัตนราชย์ ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ 10560
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	-
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	-
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมนาวิรัตน์จังหวัดแพร่
พ.ศ. 2545	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนมัธยมพิริยาลัยจังหวัดแพร่
พ.ศ. 2548	ศิลปศาสตร์ เอกวิชาภาษาอังกฤษ (เกียรตินิยมอันดับ 2)
พ.ศ. 2554	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์การศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ